

Ważne referendum już w maju »10

11 marca: to również święto
mniejszości narodowych »12-13

Jarosławem był przez rok. Sąd znów
odebrał „L” Wołkonowskiemu »14-15

Do wojska – od razu po szkole »16-17

25 lat obecności Polski w NATO. Historyczna wizyta Dudy i Tuska w USA

Polska obchodzi 25. rocznicę przystąpienia do NATO. Joe Biden z tej okazji zaprosił Andrzeja Dudę i Donalda Tuska do USA. Prezydent i premier RP podkreślili, że wizyta miała charakter historyczny. Tematem przewodnim spotkania była sytuacja geopolityczna na świecie oraz wojna w Ukrainie. »6-7

Apel o 1,2 proc. podatku na „Kurier Wileński” »8

Instytut o diakrytykach, w tym polskich: „inwazyjne” »16-17

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski, Anna Pieszko,
Antoni Radczenko, Marian Paluszkie-
wicz — fotoreporter.

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. +370 685 040 84),
kolport@kurierwileński.lt), Jolanta
Balkiewicz — reklama (tel. +370 260
84 44, reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.*

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

*Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023-2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Aleksander Borowik

W Moskwie trwają na całego przygotowania do powyborczego koncertu Putina, który odbędzie się 18 marca. „Wydarzenie” ma się zwać „Uroczysty koncert na cześć 10. rocznicy zjednoczenia Krymu z Rosją”.

PUTIN BOI SIĘ POWTÓRKI WSTYDU

Tymczasem orędzie uzurpatora do narodu, ogłoszone 29 lutego, cieszyło się niemal dwa razy mniejszą popularnością wśród widzów niż podobne orędzie w 2023 r.

Wówczas to zaledwie 6,5 proc. wszystkich widzów zechciało oglądać występ Cara Wszechrusi... Więc władze (żeby nie było totalnego blamażu!) gorączkowo już szukają m.in. studentów, którym obiecają zwolnienie z zajęć, prezenty i występy gwiazd.

NIEŚLUBNY SYN MA PRZEJĄĆ BERŁO

Tymczasem Władimir Władimirowicz chce stworzyć dynastię. Władzę ma przejąć jego „sekretny syn” — Iwan. To nieślubne dziecko ze związku ze słynną byłą gimnastyczką,

Komentarz dnia

O „braciach-bliźniakach” i synach „dziedzicznych”

a całkiem nieszpętną kobietką — Aliną Kabajewą.

Ich syn ma teraz prawdopodobnie zaledwie 9 lat, dlatego uważa się, że podczas dwóch następnych kadencji prezydenckich (trwających po sześć lat każda), Putin stworzy warunki ku temu, by jego syn — po osiągnięciu dorosłości, przejął całą pełnię „carskiej” władzy.

SĄ JESZCZE CÓRKI...

Władzę mają sprawować też córki Putina — Marija i Katerina. Jednak zdaniem analityków, „Rosja jest krajem seksistowskim, a kwestia kobiet jest bardzo trudna w polityce”. Prawdopodobnie więc Putin zostanie przy władzy tak długo, jak to możliwe i „nie może odejść, dopóki nie będzie miał następcy”.

Już podobno wysyłał sygnały, że władza będzie męsko-dynastyczna...

KONSULTACJE Z ŁUKASZKIEM

Podobno rosyjski prezydent rozmawiał już o tym z „bratem-bliźniakiem” Aleksandrem Łukaszenką, który również chce przekazać władzę swojemu młodszemu synowi Nikołajowi.

Kim on jest? To najmłodszy syn białoruskiego wąsatego dyktatora. Od wielu lat chłopiec jest wychowywany na następcę ojca. Już jako małe dziecko Kola jeździł z tatą na oficjalne spotkania i międzynarodowe zjazdy. Uczestniczył w nich, przysłuchując się rozmowom i nabierając politycznej ogłady.

„MÓJ KRUCYFIKS!”

Od najmłodszych lat towarzyszył ojcu też w spotkaniach krajowych i w paradach. Występował wówczas publicznie w pełnym rynsztunku wojskowym — w kamizelce kuloodpornej i z karabinem.

„Jest moim talizmanem, moim krucyfiksem, więc go zawsze ze sobą noszę” — tłumaczył wówczas „wieczny” prezydent Białorusi.

W TV BĘDZIE POPIS KULINARNY DYKTATORA!

Łukaszenka wkrótce znów wystąpi w swojej dyktatorskiej TV. Ale tym razem nie będzie orędzia do narodu, a program „Jedna jest dziewczyna”. Odbędzie się to podczas spotkania z działaczkami Białoruskiego Związku Kobiet.

Bačka ma popisać się swoimi plackami z dania narodowego — ziemniaków, czyli „bulby”.

MICHELIN CHYBA TEŻ NIE PRZEPUŚCI OKAZJI...

Nie wiem, może i szkoda, że nie będziemy mogli tego cyrku zobaczyć w naszej telewizji. A warto, bo byłaby super oglądalność! Ale prawie nie mam wątpliwości, że ktoś (a może nawet sam samolubny bačka...) wrzuci ten „hit” do Internetu.

I może skusi się tym Michelin — kulinarne guru i przyzna swoją jakąś gwiazdkę?

Taka „chochła”, czyli czerpak, upiękшыłyby pewnie, ciężki już od wszelakich odznaczeń, mundur samochwały... ■

Na największych na świecie targach nieruchomości „MIPIM” w Cannes Wilno otrzymało łącznie 5 nagród za osiągnięcia w wyborach najbardziej perspektywicznego miasta Europy. W ogólnej kategorii miast średnich nasza stolica zajęła 3. miejsce. Pośrodku mer Wilna Valdas Benkunskas **Fot. vrt@vilnius.lt**

Pokaz premierowy dokumentu „Kapitan Myszkowski”

Zapraszamy serdecznie na pokaz premierowy filmu dokumentalnego „Kapitan Myszkowski”. Pokaz odbędzie się 17 marca, o godz. 11.00 w Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku (sala Paderewskiego). Po projekcji odbędzie się spotkanie z twórcami filmu i historykami, podczas którego możliwe będzie zadawanie pytań ekspertom.

Dokument opowiada o kapitanie Aleksandrze Myszkowskim, jednym z najbardziej zaufanych oficerów Józefa Piłsudskiego. Bohater filmu doprowadził do realizacji wojskowej operacji „Zima” i pomógł obronić Łotwę przed bolszewikami w 1920 r.

Jest to działanie realizowane przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

W ramach wydarzenia odbędzie się streaming

na stronie na Facebooku Fundacji (transmisja na żywo) filmu.

Projekt zrealizowany dzięki dofinansowaniu Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Projekt współfinansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach wsparcia Polonii i Polaków za Granicą 2020-2023.

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

Dofinansowano ze środków Fundacji ORLEN.

Projekt został zrealizowany dzięki dofinansowaniu z ORLEN Lietuvoje. ■

Inf. Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego

Imieniny

14 marca

Afrodyzji, Eutychiusza, Ewy, Fawila, Jakuba, Leona, Łazarza, Matyldy, Piotra, Pameli

15 marca

Gościmira, Klemensa, Krzysztofa, Leokrycji, Longina, Ludwika, Luizy, Matrony, Nikandera, Placyda, Zachariasza, Zacharego

Cytat dnia

„Rosja wyraźnie przygotowuje się do długiego konfliktu z Zachodem. Rosja nie jest niezwyciężona, możemy pokonać to wyzwanie, jeśli połączymy nasze zasoby” — powiedział w środę w Parlamencie Europejskim premier Finlandii Petteri Orpo.

Liczba dnia

2,4 proc. PKB od bieżącego roku — do tyłu mają wzrosnąć nakłady na wojsko Danii, zapowiedział rząd tego kraju. Ma także być wydłużona obowiązkowa służba wojskowa i wprowadzony pobór kobiet.

KULTURA Francja przygotowuje się na Sezon Litewski

Jesienią we Francji rozpocznie się francusko-litewski program, Sezon Litewski (lit. Lietuvos sezonas). To wspólne przedsięwzięcie ma na celu popularyzowanie litewskiej kultury w społeczeństwie francuskim. „Pomoże Francuzom odkryć nieznane lądy” — skomentował prezydent Gitanas Nausėda podczas swojej wizyty we Francji 13 marca. Francuscy eksperci ds. kultury dostrzegli ogromny potencjał litewskiej kultury już podczas przygotowań do sezonu. Nausėda podkreślił, że sezon ten stwarza litewskiej kulturze szansę na wejście na nieograniczony rynek francuski. Podczas przygotowań szefowie francuskich muzeów zapoznali się z litewską kulturą, co według prezydenta jest bardzo obiecujące. Prezydent Litwy podczas wizyty w Paryżu podkreślił, że sezon kulturalny rozszerza współpracę nie tylko kulturalną, ale także gospodarczą i społeczną, a nawet lekcje historii Litwy we francuskich szkołach. Sezon Litewski we Francji potrwa od 12 września do 12 grudnia.

OŚWIATA Skorygowana zostanie ocena z egzaminu z fizyki

Po oburzeniu ze względu na egzaminy pośrednie z fizyki, minister oświaty Gintautas Jakštas zapewnia, że uczniowie nie ucierpią, bo ocena egzaminów z fizyki będzie korygowana. Minister poinformował, że system uwzględni możliwość przyznawania większej

liczby poprawnych odpowiedzi. Po otrzymaniu skarg, grupa robocza dokładnie oceniła zadania z egzaminu. Jakštas podkreślił, że mimo sytuacji „nieprzyjemnej, jest to zjawisko powszechne w innych krajach”. Minister rozważa zwiększenie liczby recenzentów, aby uniknąć błędów. 13 marca uczniowie przystąpili do testu z matematyki. Dotychczas odbyły się już testy z języka polskiego, francuskiego, filozofii i fizyki. Egzaminy pośrednie były różnie oceniane, ale większość uczniów uzyskała wysoką liczbę punktów.

ROSJA Rosyjski minister nie powinniśmy bojkotować Olimpiady

Rosyjski minister sportu Oleg Matycyn podkreślił, że Rosja nie powinna bojkotować zbliżających się Igrzysk Olimpijskich w Paryżu, mimo ograniczeń nałożonych na sportowców z powodu wojny prowadzonej z Ukrainą. Międzynarodowy Komitet Olimpijski zezwolił rosyjskim sportowcom na rywalizację pod neutralną flagą, pod warunkiem niewypowiadania się na temat wojny. Rosja krytykowała tę decyzję, Putin nazwał to „dyskryminacją”, jednak nie jest pewne, czy zaleci swoim reprezentantom udział w igrzyskach. Matycyn wskazał na znaczenie dialogu i uczestnictwa w zawodach. Prezydent Putin nie zajął jasnego stanowiska w kwestii udziału sportowców w imprezie.

MSZ Usprawniono procedurę mianowania ambasadorów

Sejmowa Komisja Spraw Zagranicznych (lit. URK) omówiła ponad połowę nominacji ambasadorskich, które obsadzone były od minionego roku. Przewodniczący komisji Žygimantas Pavilionis poinformował, że wszystkie jak dotąd omówione nominacje zostały zatwierdzone. Proces ten rozpoczął się późno, jednak postępuje. Po niedawnych nieporozumieniach między prezydentem Gitanasem Nausėdą a

ministrem spraw zagranicznych Gabrieliusem Landsbergisem znaleziono rozwiązanie, które odblokowało mianowanie 13 litewskich dyplomatów. W Sejmie zarejestrowano poprawki do ustawy o służbie dyplomatycznej, mające usprawnić procedurę mianowania ambasadorów. Przewiduje się, że pozostałe nominacje zostaną omówione po uzgodnieniu daty satysfakcjonującej dla wszystkich stron. Žygimantas Pavilionis oraz grupa posłów rządzących i opozycyjnych proponują nowe zasady mianowania dyplomatów, zakładające większe zaangażowanie prezydenta i bardziej szczegółową procedurę selekcji kandydatów.

OBRONA Prezydent wzywa do debaty nt. wysłania instruktorów na Ukrainę

Gitanas Nausėda popiera debatę o wysłaniu wojsk na Ukrainę w celu szkolenia miejscowych sił i apeluje o zaprzestanie „rysowania czerwonych linii”. Prezydent Litwy zauważył, że obawy przed reakcją Kremla nie powinny być decydujące, a „rysowanie czerwonych linii” ułatwia Putinowi manipulację. Prezydent Francji Emmanuel Macron wspominał o możliwości wysłania zachodnich wojsk, ale większość sojuszników nie popiera tego kroku. Litewscy oficjele rozważają wysłanie żołnierzy w celu szkolenia Ukraińców. Wcześniej na ten temat wypowiadał się minister ochrony kraju Arvydas Anušauskas, który sugerował, że Litwa może wysłać instruktorów.

GRANICA Kolejki ciężarówek już mniejsze o połowę

Po zamknięciu dwóch przejść granicznych z Białorusią, kolejka ciężarówek w Miednikach skróciła się o połowę. Czas oczekiwania wynosił wcześniej ok. 20 godzin dla ciężarówek i 5 godzin dla samochodów osobowych. Kolejek jest mniej niż wcześniej. Na punkcie kontrolnym w Miednikach czekało ok. 190 ciężarówek i 110 samochodów osobowych.

Dłuższe kolejki są po stronie białoruskiej: w kierunku Miednik — 1 110 ciężarówek i 30 samochodów, w kierunku Solecznik — 1 070 ciężarówek i 90 aut. Litwa wcześniej zamknęła wiele przejść na granicy z Białorusią jako środek zwalczania kontrabandy i dbania o bezpieczeństwo narodowe oraz dbania o szczelność sankcji.

KULTURA Litewskie Muzeum Narodowe podpisało umowę z Luvrem

Litewskie Muzeum Narodowe porozumiało się z Luvrem na temat współpracy. Odpowiednie porozumienie zostało podpisane we wtorek 12 marca przez dyrektora generalną litewskiego muzeum, Rūtę Kačkutę i stronę francuską, dyrektora Laurence des Cars. To pierwsze takie porozumienie litewskiego muzeum z Luvrem.

PREMIER Šimonytė w Niemczech spotkała się z Scholzem

Premier Ingrida Šimonytė odwiedziła Niemcy 13 marca, gdzie spotkała się z kancelarzem Olafem Scholzem, wzięła udział w dyskusji i rozmawiała z przedstawicielami biznesu. Spotkania koncentrowały się m.in. na bezpieczeństwie regionalnym i wsparciu dla Ukrainy. Berlin i Wilno uzgodniły stałe rozmieszczenie niemieckiej brygady w Litwie. Do 2027 r. na Litwie ma być ok. 5000 żołnierzy i wspierających cywilów. Infrastruktura jest przygotowywana dla tysięcy niemieckich żołnierzy i ich rodzin.

GOSPODARKA Armonaitė o zniesionej uldze VAT: „Musimy być konsekwentni”

Minister gospodarki i innowacji Aušrinė Armonaitė podkreśliła konieczność gruntownej analizy pozostałych ulg podatkowych po zniesieniu zwolnienia z VAT

dla restauracji. „Ulga VAT była skuteczna, ale tymczasowa. Musimy być konsekwentni mówiąc o podatkach. W czasie dyskusji o finansowaniu obronności analizowany jest także podatek obronny” — stwierdziła liderka Partii Wolności. Armonaitė zwróciła uwagę na trudności dla restauracji po pandemii oraz zmiany w sektorze. Premier Šimonytė nie wykluczyła zniesienia innych ulg podatkowych. 9 proc. VAT dla gastronomii obowiązywał do 2023 roku, a obecnie wynosi 21 proc.

DYPLMACJA Dziedzic tronu norweskiego odwiedzi Litwę

Następca norweskiego tronu, książę koronny Haakon, odwiedzi Litwę 3 kwietnia. Planowane są spotkania z prezydentem Litwy i wizyta w rejonie janowskim, gdzie znajduje się Grupa Bojowa NATO z udziałem wojsk norweskich.

GOSPODARKA Minister szuka rozwiązań dot. wyburzania bloków

Wyburzanie starych bloków mieszkalnych w złym stanie technicznym może zostać zezwolone — informuje minister środowiska Simonas Gentvilas. Brakuje jeszcze precyzyjnej procedury, ale chodzi o umożliwienie mieszkańcom decydowania o nowym standardzie mieszkaniowym na miejscu wyburzonych budynków. Gentvilas obiecuje odpowiedzieć na pytanie, gdzie tymczasowo zamieszkają ludzie po wyburzeniu. Problem dotyczy zarówno budynków przedwojen-

nych, międzywojennych, jak i z czasów sowieckich — te niszczone wymagają interwencji. Ministrowi zależy na wzmocnieniu pozycji mieszkańców i zapewnieniu im bezpiecznego standardu życia.

OBRONA Kurs oporu cywilnego dla pracowników sektora publicznego

Laurynas Kasčiūnas, szef sejmowej Komisji Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony, proponuje, aby wszyscy pracownicy sektora publicznego przeszli kurs oporu cywilnego. Poprawki do ustawy zakładają, że osoby z sektora publicznego będą musiały ukończyć szkolenie w ciągu roku od zatrudnienia. Kasčiūnas podkreślił, że szkolenie mogłoby odbyć się zdalnie, a jego celem jest wzmocnienie wiedzy o oporze cywilnym i planie obrony kraju. Rząd proponuje rozszerzyć obowiązek szkolenia na szerszą grupę pracowników sektora publicznego. Nowe propozycje w tej sprawie zostały przygotowane w odpowiedzi na wcześniejszą krytykę. Obowiązkowe kursy dla urzędników poparł już Sejm.

PREZYDENT Nausėda we Francji rozmawiał o obronności i przemyśle

Prezydent wziął udział w spotkaniu forum obrony i strategii Litwy i Francji oraz w dwustronnym forum biznesu obronnego. Celem wydarzenia był rozwój przemysłu obronnego, inwestycje, dyskusje o geopolityce. Nausėda podkreślił, że konflikt na Ukrainie ma globalne konsekwencje. Chce zachęcić firmy do wzmoczonej produkcji broni. Otworzył również litewsko-francuskie forum, aby zacieśnić współpracę branżową.

25 lat obecności Polski w NATO. Historyczna wizyta Dudy i Tuska w USA

„Dzisiejsza wizyta to ważny sygnał potwierdzający strategiczne relacje polsko-amerykańskie” — oświadczył prezydent Polski Andrzej Duda. „Polska jest i będzie solidnym i trwałym filarem społeczności transatlantyckiej” — zadeklarował premier Donald Tusk. „Ta historyczna wizyta upamiętniła 25. rocznicę przystąpienia Polski do NATO i podkreśla żelazne zobowiązanie obu naszych krajów na rzecz Sojuszu NATO, który czyni nas wszystkich bezpieczniejszymi” — napisano w oświadczeniu wydanym przez Białą Dom.

PODZIĘKOWANIA ZA WIZYTĘ

12 marca 1999 r. Polska wraz z Czechami i Węgrami stały się pełnoprawnymi członkami NATO. „Gdy stoimy razem, żadna siła na Ziemi nie będzie od nas potężniejsza” — Joe Biden, po spotkaniu z polskim prezydentem oraz premierem, zacytował słowa byłej sekretarz stanu Madeleine Albright, która przed 25. laty wzięła udział w uroczystości z okazji akcesji nowych państw członkowskich.

Tematem przewodnim spotkania była sytuacja geopolityczna na świecie oraz wojna w Ukrainie. Prezydent Stanów Zjednoczonych po raz kolejny zapewnił stronę polską, że atak na jeden z krajów członkowskich jest „atakami na wszystkich nas”. „My wszyscy musimy myśleć dokładnie tak samo, czekam na te rozmowy, które dzisiaj będą tu podjęte. Bardzo dziękuję wam za dzisiejszą wizytę” — oświadczył Biden. Dodał, że „Putin i Rosja nie zatrzyma się tylko na Ukrainie, dlatego Rosję trzeba powstrzymać na wszelkie możliwe sposoby”.

W trakcie wizyty przywódców Polski Stany Zjednoczone poinformowały, że planują udzielić pożyczki w wysokości 2 mld dolarów, które mają być przeznaczone na kupno 96 śmigłowców „Apache”. Poza tym Departament Stanu USA dał zgodę na zakup ponad 800 rakiet JASSM, 745 rakiet AIM-120C oraz ponad 200 rakiet AIM-9X Sidewinder Block II.

Tematem przewodnim rozmów w Waszyngtonie była sytuacja geopolityczna i wojna w Ukrainie **Fot. Krystian Maj, KPRM**

„Imponująca była jedność przy tym stole. W każdym punkcie tej rozmowy mieliśmy wspólne stanowisko z prezydentem Joe Bidenem i stroną amerykańską” — po spotkaniu z Bidenem ogłosił premier RP.

NATO NA WSCHODZIE

Prezydent i premier Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie podkreślili, że wizyta miała charak-

„Główny cel mojej wizyty to potwierdzenie jednoznaczne, że Ameryka nigdy nie zawaha się przyjść z pomocą Polsce, jeśli kiedykolwiek Polska będzie zaatakowana, że artykuł 5 Traktatu Waszyngtońskiego jest niepodważalny. Chciałem wiedzieć, że Amerykanie czują się zobowiązani, i zawsze będą zobowiązani do natychmiastowego działania, gdybyśmy takiej pomocy potrzebowali” — oświadczył Tusk.

ter historyczny. „Nie ma lepszego miejsca, by świętować tę wyjątkową rocznicę niż Białą Dom. To dzięki odważnym decyzjom, jakie właśnie tutaj — w stolicy Stanów Zjednoczonych — podejmowali wspólnie, zarówno Demokraci, jak i Republikanie, NATO rozszerzyło się na wschód. Polska dołączyła do wolnego świata, do Zachodu, tam, gdzie zawsze było jej miejsce” — oświadczył Andrzej Duda.

Prezydent zaznaczył, że w ciągu 25 lat, Polska udowodniła, że jest wiarygodnym partnerem NATO i USA. „Polska, jak mało który kraj na świecie, wie, że bezpieczeństwo ma swoją cenę. Dlatego przeznaczamy ponad 4 proc. PKB na utrzymanie i modernizację armii. Najwięcej procentowo w całym Sojuszu” — powiedział Duda. Dodał, że pozostałe państwa członkowskie również muszą bardziej dbać i więcej inwestować we własne bezpieczeństwo. „2 proc. było dobre 10 lat temu. Teraz potrzebujemy 3 proc., w odpowiedzi na wywołaną przez Rosję pełnoskalową wojnę za wschodnią granicą NATO” — zaznaczył prezydent RP.

6.>>

SŁOWA PAPIEŻA POLAKA

Donald Tusk, na konferencji prasowej, bezpośrednio nawiązał do sytuacji na Ukrainie oraz przytoczył wypowiedź św. Jana Pawła II z jego słynnej homilii z 2 czerwca 1979 roku — słowa, które, w dobie dzisiejszej zyskują nową aktualność. „Kiedy my, Polacy, wyruszyliśmy w drogę na Zachód, papież Jan Paweł II powiedział światu: «Nie może być sprawiedliwej Europy bez niepodległej Polski». A dzisiaj powiedziałbym: nie może być bezpiecznej Europy bez silnej Polski i nie może być sprawiedliwej Europy bez wolnej oraz niezależnej Ukrainy” — zadeklarował premier RP.

POLSKA JEST BEZPIECZNA

Szef polskiego rządu zapewnił, że Polska traktuje bardzo poważnie swe zobowiązania wynikające z Traktatu Północnoatlantyckiego. „Główny cel mojej wizyty to potwierdzenie jednoznaczne, że Ameryka nigdy nie zawaha się przyjść z pomocą Polsce, jeśli kiedykolwiek Polska będzie zaatakowana, że artykuł 5 Traktatu Waszyngtońskiego jest niepodważalny. Chciałem wiedzieć, że Amerykanie czują się zobowiązani, i zawsze będą zobowiązani do na-

tychmiastowego działania, gdybyśmy takiej pomocy potrzebowali” — oświadczył Tusk.

Na spotkaniu w Waszyngtonie był obecny ambasador USA w Polsce. „25. rocznica wstąpienia Polski do NATO to ogromne wydarzenie dla Polski, dla regionu i dla całego Sojuszu, szczególnie dziś, w kontekście pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę. Nasze zobowiązanie wobec Artykułu 5. NATO jest niezachwiane, a dzisiejsza rocznica jest wspaniałą okazją, aby z całą mocą to podkreślić. Dzięki NATO Polska jest bezpieczna i zabezpieczona. A dzięki Polsce, skuteczna pomoc dla Ukrainy jest możliwa i jest realizowana. Prezydent Biden kolejny raz wyraził dziś ogromną wdzięczność dla Polski za pomoc Ukrainie” — oświadczył po spotkaniu Mark Brzeziński. ■

Opr. Antoni Radczenko

Tematem przewodnim spotkania była sytuacja geopolityczna na świecie oraz wojna w Ukrainie. Prezydent Stanów Zjednoczonych po raz kolejny zapewnił stronę polską, że atak na jeden z krajów członkowskich jest „atakem na wszystkich nas”.

Z okazji 25-lecia członkostwa w NATO Joe Biden zaprosił do USA prezydenta i premiera Polski Fot. Jakub Szymczuk, Kancelaria Prezydenta RP

Pierwsze skonfiskowane auto na rosyjskich tablicach

W poniedziałek, po upływie terminu przerejestrowania pojazdów z rosyjskimi tablicami na Litwie, Kryminalna Służba Celna zatrzymała pierwszy samochód, który naruszył nową procedurę — Audi Q7 o wartości 41,7 tys. euro. Służba celna poinformowała, że obywatel Mołdawii podróżujący z Litwy na Białoruś został zatrzymany na przejściu granicznym w Miednikach.

„Samochód prawdopodobnie zostanie skonfiskowany i przekazany Ukrainie” — podały władze celne w oświadczeniu. Byłoby to zgodne z wcześniejszymi zapowiedziami, że konfiskowane auta na rosyjskich tablicach będą przekazywane broniącej się przed rosyjską inwazją Ukrainie.

Po sprawdzeniu dokumentów funkcjonariusze stwierdzili, że właścicielem samochodu była obywatelka Rosji, której nie było w samochodzie, a kierowca powiedział, że nie wiedział o obowiązku przerejestrowania samochodów zarejestrowanych w Rosji na Litwie w UE.

Obecnie państwa graniczne UE nie zezwalają już samochodom z Rosji na wjazd do UE, z wyjątkiem tranzytu. Samochody wjeżdżające na Litwę musiały zostać ponownie zarejestrowane lub opuścić jej terytorium w ciągu 6 miesięcy do 11 września 2023 r. Tranzyt przez Litwę musi odbyć się w ciągu 24 godzin.

Opr. A.K. na podst. BNS
Fot. Freepik.com

Apel o przekazanie części podatku na „Kurier Wileński”

Szanowni Czytelnicy! Apelujemy do Was o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” 1,2 proc. od wpłaconego przez Was w 2023 r. do Inspekcji Podatkowej podatku dochodowego. Jest to kluczowe, aby polski dziennik na Litwie mógł istnieć. Bez swoich mediów społeczność Polaków na Litwie nie będzie miała siły przebić, aby walczyć o swoje interesy.

— Niestety, ale dziś ze swojej działalności dziennik się nie utrzyma. Drukowane media, szczególnie misyjne, z samej działalności utrzymać się po prostu nie mogą. Wiadomo, że reklamy nie ma, druk też jest bardzo drogi. Litewskiemu państwu obojętnym jest czy są media, czy ich nie ma. Robią wielki błąd. Faktycznie litewskie centralne gazety już poupadały, nie utrzymały się żadne dzienniki — powiedział Zygmunt Klonowski, wydawca „Kuriera Wileńskiego”. Jedyne polskie dzienniki na Litwie od państwa litewskiego nie otrzymuje żadnego wsparcia.

— Władze nie rozumieją, że drukowane media to część kultury. Wspieraniem mediów mniejszościowych, zwłaszcza polskich, Litwa nie tylko jest niezainteresowana, ale wręcz odnosi wrażenie, że państwo litewskie nie lubi mniejszości narodowych. Tak naprawdę tym powinien zajmować się Departament Mniejszości Narodowych — ale widzimy dziś, że ów departament nie ma szacunku do polskich mediów na Litwie. Odnieść można wrażenie, że ta instytucja jest tylko po to, aby można było przed Unią Europejską pokazać, że istnieje. Na działalność mniejszości narodowych na cały rok wydzielono 50 tys. euro. Samo utrzymanie departamentu miesięcznie kosztuje znacznie więcej. W tym roku „Kurier Wileński” napisał podanie z prośbą przydzielenia pieniędzy na działalność, ale nic nie otrzymał. Dziś możemy powiedzieć, że nas wspiera tylko państwo polskie — zaznacza wydawca.

W zeszłym roku, 9 listopada, podczas konferencji prasowej w Sejmie RL na temat finansowania przez państwo mediów mniejszości naro-

1,2 proc. od wpłaconego w 2023 r. podatku dochodowego możemy przekazać dla organizacji (w tym wypadku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”) **Fot. M. P.**

dowych, zwrócono uwagę na to, że Litwini w Polsce wydają dwutygodnik „Aušra”, na który rocznie otrzymują od polskiego MSZ 100 tys. euro. Litwinów w Polsce jest 2 tys., Polaków na Litwie 180 tys. (wg spisu 2021 r.) — tymczasem polskie media na Litwie nie mogą się cieszyć taką sympatią swojego państwa. Fundusz Wspierania Prasy, Radia i Telewizji w tym roku zastąpił Fundusz Wspierania Mediów. Miało to zapewnić bardziej przejrzyste finansowanie.

— Stworzono Fundusz Wspierania Mediów, ale to też wygląda żałośnie. Litwa znów zastosowała swój stary trik polegający na tym, że diaspory litewskie są wrzucane do jednego worka z mediami mniejszości. Oczywiście większe wsparcie otrzymają media reprezentujące diaspory litewskie na świecie — a w głośnych przemówieniach będą mówić, że wsparcie otrzymują media mniejszości narodowych. Te środki, które są przeznaczone, są po prostu żałosne. Cały roczny budżet „Kuriera Wileńskiego” jest większy niż całe to wsparcie na wszystkie media mniejszości — mówi Zygmunt Klonowski.

W tej sytuacji szczególnie kluczowe staje się wsparcie Czytelników, dla których istniejemy i których interesów bronimy.

Podobnie jak w ubiegłych latach 1,2 proc. od wpłaconego w 2023 r. do Inspekcji Podatkowej podatku dochodowego możemy przekazać dla organizacji (w tym wypadku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”). W podaniu internetowym w okienku nr 5 piszemy 2023 rok, w okienkach 6S, 6A, 7S i 7A wskazujemy, komu przekazujemy pomoc finansową — organizacji czy partii.

W okienku E1 należy zaznaczyć, kto jest odbiorcą — organizacja (lub kilka organizacji) czy partia, a w okienku E2 wskazać kod identyfikacyjny odbiorcy (jmonės kodas) — kod „Kuriera Wileńskiego” to 300073186. A w E5 możemy wpisać, za który rok ma być przekazywana pomoc.

Jeżeli podatnik już przekazał lub przekaże do 31 marca bieżącego roku deklarację FR0512 w starej formie (piszemy tu identyfikacyjny kod „Kuriera Wileńskiego” — 300073186 i nazwę: Viešoji įstaiga „Kurier Wilenski”), to nie będzie miał obowiązku przekazywać nowej deklaracji.

Wszelka informacja o składaniu podań FR0512 jest zamieszczona na stronie internetowej www.vmi.lt. Możemy także dzwonić na tel. 1882. Akcja przekazania podań potrwa do 2 maja. W razie pytań prosimy też kontaktować się z redakcją.

Honorata Adamowicz

W Wilnie atak na współpracownika Nawalnego. Służby nie wykluczają udziału Kremla

Justyna Giedrojc

We wtorek w Wilnie został zaatakowany Leonid Wołkow, współpracownik byłego przywódcy rosyjskiej opozycji, niedawno zmarłego w więzieniu Aleksieja Nawalnego. Policja rozpatruje różne wersje zdarzenia oraz poszukuje sprawców napadu.

Do napadu doszło wieczorem, około godz. 22 w dzielnicy Wołokumpie przy ul. Žuvėdrų. Leonid Wołkow został zaatakowany w swoim aucie na podwórku pod domem prywatnym. Nieznany mu mężczyzna wybił okno samochodu, w którym znajdował się Wołkow i zaczął okładać go metalowym młotkiem do mięsa. Po wezwaniu policji oraz pogotowia ratunkowego poszkodowany został przetransportowany do szpitala. Obecnie przebywa w domu. W wyniku licznych urazów zadanych młotkiem Wołkow doznał rozległych obrażeń nogi, ma pobitą twarz oraz złamaną rękę.

PRZYCZYNIŁ SIĘ KREML?

Policja rozpatruje różne wersje zdarzenia. Przed kilku dniami służby specjalne Litwy (VSD) informowały o możliwych prowokacjach ze strony reżimów Rosji lub Białorusi oraz o zagrożeniach, jakie stwarzają mieszkającym na Litwie obywatelom tych krajów. Zarówno litewska policja jak i VSD nie wykluczają, że to Kreml w taki sposób zastrasza niewygodne osoby. Takiego scenariusza nie wyklucza też Vytis Jurkonis, politolog, wykładowca Uniwersytetu Wileńskiego.

— Napad na Wołkova mógł być zorganizowany przez Kreml w celu powstrzymania rosyjskich opozycjonistów przed realizowaniem planów związanych ze zbliżającymi się wyborami prezydenckimi w Rosji. Chodzi m.in. o apelowanie do zgromadzenia się 17 marca, w dzień wyborów, w południe przy lokalach wyborczych oraz zmanifestowania w taki sposób jedności oraz sprzeciwu przeciwko

Leonid Wołkow
Fot. mat. pras., opr.cyfr.A.K.

ponownemu, tzw. wybraniu Putina na prezydenta. Propaganda Kremla od pewnego czasu zaczęła się skupiać także na przekazach, że Litwa jest państwem niebezpiecznym dla rosyjskich opozycjonistów. Różnego rodzaju ataki na przeciwników kremlowskiego reżimu dokonywane za pośrednictwem osób trzecich zdarzały się wiele razy w różnych krajach. Dochodziło do nich m.in. w Berlinie, Wielkiej Brytanii i oczywiście samej Rosji. Należy się spodziewać, że odpowiednie służby wkrótce znajdą nie tylko sprawcę

napadu na Wołkova, ale też organizatorów tego przestępstwa — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” politolog.

PROWOKACJE SĄ CODZIENNOŚCIĄ

W środę Minister Spraw Wewnętrznych Agnė Bilotaitė spotkała się z komisarzem generalnym policji Renatasem Požėlą. Podczas spotkania został omówiony napad na Wołkova oraz ogólny stan bezpieczeństwa na Litwie.

„Traktujemy sytuację spokojnie, ale jednocześnie odpowiedzialnie. Różne prowokacje, do których dochodziło ostatnio, stały się już naszą codziennością. Ich liczba może wzrosnąć w miarę zbliżania się wyborów w Rosji. Odpowiednie instytucje robią swoje, wszczęto dochodzenie przedprocesowe, rozpatrywane są różne wersje” — powiedziała Agnė Bilotaitė.

Zdaniem minister, w związku z napadem na Leonida Wołkova poziom zagrożeń w kraju nie wzrósł, mieszkańcy mogą czuć się bezpiecznie. ■

TVP
WILNO

Do napadu na Leonida Wołkova doszło we wtorek wieczorem w dzielnicy Wołokumpie Fot. Karolina Gudžiūnienė, ELTA

Referendum ws. podwójnego obywatelstwa odbędzie się już w maju

Anna Pieszko

12 maja br. na Litwie odbędzie się obowiązkowe referendum ws. podwójnego obywatelstwa. Osoby uprawnione do głosowania wypowiedzą się w sprawie zmiany art. 12 Konstytucji Republiki Litewskiej regulującego obywatelstwo.

Na karcie do głosowania referendalnego zaproponowano rezygnację z zapisanego obecnie w Konstytucji zdania: „poza indywidualnymi przypadkami przewidzianymi w ustawie, nikt nie może być jednocześnie obywatelem Republiki Litewskiej i innego państwa”. Przepis ten nie pozwala na zachowanie obywatelstwa litewskiego po nabyciu obywatelstwa innego państwa.

Podczas referendum odbędzie się głosowanie nad następującym zapisem Konstytucji: „Obywatelstwo Republiki Litewskiej nabywa się przez urodzenie oraz na innych podstawach i zgodnie z procedurą określoną w ustawie konstytucyjnej. Ustawa konstytucyjna określa również podstawy i tryb utraty obywatelstwa Republiki Litewskiej”.

W ten sposób z ustawy zasadniczej kraju zostałyby usunięty zakaz podwójnego obywatelstwa. Wprowadzenie liberalizacji otworzyłoby nowe możliwości dla obywateli, którzy chcieliby zachować swoje związki z Litwą, jednocześnie posiadając obywatelstwo innego państwa.

Aby tak się stało, ponad połowa uprawnionych obywateli musi zagłosować „za”. Dalia Asanavičiūtė, przewodnicząca grupy roboczej, która przygotowała inicjatywę referendalną, powiedziała, że wymagana jest liczba głosów około 1,1 miliona obywateli Litwy. W poprzednim referendum ws. podwójnego obywatelstwa, które się odbyło w 2019 r., poparcie dla takiej zmiany wyraziło około 900 tys. wyborców. Wymagana ustawowo liczba wyborców okazała się wtedy niewystarczająca, dlatego referendum nie zyskało mocy prawnej.

— Obywatelstwo nie jest tylko kwestią posiadania praw, ale także obowiązków, takich jak płacenie podatków, służba wojskowa i prawa wyborcze. Zgodnie z projektem Ustawy o obywatelstwie, obywatele Białorusi i Rosji oraz byłych republik radzieckich nie będą mogli uzyskać litewskiego obywatelstwa. Podwójne obywatelstwo będzie dostępne dla obywateli krajów UE, NATO i OECD — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Agata Palińska, prawniczka Europejskiej Fundacji Praw Człowieka.

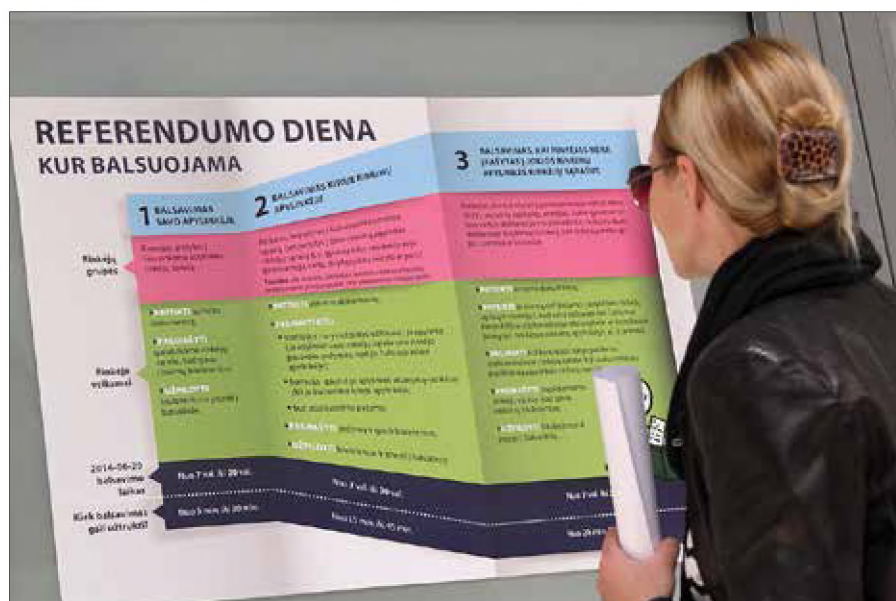
Na zmianie przepisów zależy przede wszystkim tym, którzy wyjechali z kraju po odzyskaniu niepodległości w 1990 r. W ocenie Europejskiej Fundacji Praw Człowieka regulacje prawne dotyczące podwójnego obywatelstwa na Litwie powinny zostać zliberalizowane właśnie ze względu na tendencje emigracyjne i dążenie przedstawicieli diaspory do naturalnego prawa posiadania obywatelstwa litewskiego.

— W prawie międzynarodowym już od dawna obserwuje się zmianę podejścia do podwójnego obywatelstwa na bardziej liberalne, a planowane zmiany na Litwie od-

zwierciedlają rosnącą tolerancję wobec tej kwestii w skali europejskiej. W ostatnich latach podobne reformy podjęło wiele krajów Europy. Norwegia radykalnie zmieniła zasady, wprowadzając podwójne obywatelstwo praktycznie bez zastrzeżeń. Inne kraje wprowadziły fragmentaryczne zmiany uznające podwójne obywatelstwo w odniesieniu do konkretnych krajów — Hiszpania podpisała dwustronną umowę z Francją, a Holandia w konsekwencji Brexitu przyjęła ustawę dopuszczającą podwójne obywatelstwo Holandii i Wielkiej Brytanii pod pewnymi warunkami — wskazuje prawniczka.

Innym przykładem liberalnych przepisów dotyczących obywatelstwa jest Polska. Zgodnie z Ustawą o obywatelstwie jedynym sposobem na utratę polskiego obywatelstwa jest jego zrzeczenie się. Nabycie obywatelstwa innego państwa nie warunkuje utraty obywatelstwa polskiego, a w konsekwencji — dopuszczalne jest posiadanie podwójnego obywatelstwa. ■

TVP
WILNO

Referendum ws. podwójnego obywatelstwa odbyło się na Litwie w 2019 roku, ale zabrakło wówczas wystarczającej liczby głosów. Fot. Marian Paluszkiwicz

W Rudominie odbyło się spotkanie z sygnatariuszami Aktu Niepodległości Litwy

W przeddzień 11 marca mieszkańcy i goście rejonu wileńskiego zostali zaproszeni na spotkanie z sygnatariuszami Aktu Niepodległości Litwy, które odbyło się 10 marca w Centrum Kultury w Rudominie.

Spotkanie zostało zapoczątkowane piosenką „Daina apie gimtinę” (pol. „Piosenka o ojczyźnie”), którą wykonał męski zespół wokalny „Seni draugai”, pod kierownictwem P. Garšvy, który działa przy Centrum Kultury w Zujunach — filii Centrum Kultury w Rudominie. Został wyświetlony film dokumentalny o wydarzeniach, które miały miejsce przed 34 laty. Film ten pozwolił przybliżyć publiczności dzień, kiedy 124 wytrwałych i zdeterminowanych ludzi zostało sygnatariuszami Aktu Niepodległości Litwy.

Na zakończenie filmu zespół wokalny „Seni draugai” wraz z całą publicznością i gośćmi zaśpiewał hymn narodowy Litwy. Organizatorzy imprezy zaprosili wszystkich do udziału w dyskusji. Na spotkanie z mieszkańcami rejonu wileńskiego przybyli sygnatariusze Aktu Niepodległości Litwy — Vytautas Landsbergis, Vytenis Povilas Andriukaitis, Zbigniew Balcewicz, Eugenijus Gentvilas. Moderatorem dyskusji był historyk prof. dr (HP) Alfredas Bumblauskas. Publiczność z pierwszej ręki mogła usłyszeć opowiadanie o wydarzeniach, które miały miejsce 11 marca 1990 r.

„Chciałbym podziękować sygnatariuszom za przybycie do Rudomina i wzięcie udziału w tej dyskusji. Ja osobiście i mój zespół polityczny chcieliśmy zorganizować dyskusję, aby spojrzeć w przeszłość, dowiedzieć się, jak Wy, jako zwykli ludzie, czuliście się, gdy miały miejsce te ważne dla naszego kraju wydarzenia. To świetna okazja, aby podzielić się wspomnieniami, spostrzeżeniami, aby młodsze pokolenie mogło zrozumieć wagę tych wydarzeń. Cieszę się, że miałem okazję urodzić się, dorastać, zdobyć wykształcenie w tym kraju, a teraz mam możliwość pracować i kierować wspaniałym samorządem. Litwa jest krajem możliwości. Mamy sobie wiele do powiedzenia i wiele rzeczy, z

Uczestnicy dyskusji opowiedzieli o tym, czym jest dla nich data 11 marca, czego im brakuje w opowiadaniach historyków o wydarzeniach sprzed 34 laty

których nie jesteśmy zadowoleni. Jest to normalne, ponieważ wszyscy jesteśmy ludźmi, nasze poglądy i pragnienia są różne. Musimy jednak docenić, jak wiele osiągnęliśmy w tak krótkim okresie. To, co stworzyliśmy, musimy chronić i pielęgnować” — powiedział mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz.

Sygnatariusze Aktu Niepodległości opowiedzieli o pięknej historii Litwy, tworzeniu obrony kraju, rozwoju systemu edukacyjnego i prawnego w latach 1990. Uczestnicy dyskusji nawiązali również do współczesnej sytuacji politycznej na świecie. Opowiedzieli o tym, czym jest dla nich data 11 marca, czego im brakuje w opowiadaniach historyków o wydarzeniach sprzed 34 laty.

Na zakończenie dyskusji prof. Vytautas Landsbergis na pytanie moderatora, czy dziś wierzymy w wieczną Litwę, odpowiedział: „Nie mamy innej opcji. Musimy wierzyć i będziemy podążać tą drogą”. W swoim przemówieniu profesor nawiązywał również do wydarzeń, które miały miejsce na Litwie i w Polsce w XIX wieku, a

mianowicie do walk o niepodległość. Przywołał również postać Tadeusza Kościuszki, który walczył w obronie Konstytucji 3 maja.

Dodał: „W obliczu agresji Rosji nie mamy innego wyjścia, jak wspólnie ze swoimi partnerami — sąsiadami stawiać opór i bronić swojej niepodległości”.

Po dyskusji zespół „Seni draugai” zaśpiewał piękną piosenkę „Lietuva brangi”. W spotkaniu z sygnatariuszami wzięli udział radni Samorządu Rejonu Wileńskiego — Rūta Carik, Ruslanas Baranovas i Artūras Želnys, a także dr hab. Jarosław Wołkanowski oraz adiunkt Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni dr Mariusz Kardas.

Na zakończenie spotkania mer Samorządu Rejonu Wileńskiego w imieniu własnym i mieszkańców rejonu wileńskiego podziękował sygnatariuszom za przybycie do Rudomina.

Organizatorem spotkania był Samorząd Rejonu Wileńskiego, grupa Mera Roberta Duchniewicza. ■

zw.lt

Fot. Ričardas Grigas

Dzień Odrodzenia Państwowości Litwy: to również święto mniejszości narodowych

Antoni Radczenko

Z okazji Dnia Odrodzenia Niepodległości Litwy odbył się uroczysty marsz, w którym wzięli udział Polacy i inne mniejszości narodowe.

Przed 34 lata, 11 marca 1990 r., Rada Najwyższa Litwy ogłosiła przywrócenie niepodległości kraju. Litwa ponownie znalazła się na politycznej mapie świata. Z tej okazji w miniony poniedziałek przywódcy Litwy złożyli życzenia dla mieszkańców. „W ciągu tych dziesięcioleci niepodległości wspólnym wysiłkiem wykonaliśmy olbrzymie prace. Stworzyliśmy mocne fundamenty demokracji. Wspólnie z innymi krajami UE zapewniliśmy wzrost gospodarczego dobrobytu. Razem z partnerami z NATO zajęliśmy twarde stanowisko obronne” — napisała w życzeniach dla społeczeństwa premier Ingrida Šimonytė.

„WOLNOŚĆ TO RYZYKO”

W południe na placu Niepodległości przy Sejmie odbyło się uroczyste wywieszenie trzech flag państw bałtyckich. Prezydent kraju zaapelował do obywateli, aby ludzie nie ulegali zastraszaniu i nie wątpili w pomoc sojuszników.

„Wolność to konieczność płacenia samemu za własne bezpieczeństwo. Wolność to ryzyko, bez którego życie nie ma sensu. Tamtego 11 marca, które było jedynym i niepowtarzalnym, byliśmy autentyczni i również wolni oraz śmiały. Tego nam nikt nie odbierze” — oświadczył Gitanas Nausėda.

Przewodnicząca Sejmu w swym przemówieniu podkreśliła, że w obecnej sytuacji geopolitycznej nie można spocząć na laurach. „Znów musimy odzyskaną państwowość pielęgnować nie tylko codzienną pracą, ale również aktywnymi działaniami dbać o jej dzisiejsze oraz

11 marca minęła 34. rocznica odrodzenia litewskiej niepodległości. Gitanas Nausėda oświadczył, że wolność jest ryzykiem, bez którego życie traci sens.

■ W marszu z okazji 11 marca nie zabrakło flag białoczerwonych

jutrzejšie bezpieczeństwo. Musimy pokazać, że wola naszego narodu, tak samo jak przed ponad 30 laty, tak samo jak ponad 100 lat temu, jest bardzo jasna. Musimy pokazać, że nie ma nic ważniejszego niż

bronienie wolnej woli oraz wolnego wyboru dotyczącego tego, jak chcemy żyć i jak ma wyglądać jutro nasze i naszych dzieci” — powiedziała Viktorija Čmilytė-Nielsen.

13.>>

■ Do pochodu dołączyli również przedstawiciele wspólnot z Azji Środkowej

12.>>

POLSKIE FLAGI NA MARSZU

Po zakończeniu oficjalnych uroczystości na placu Niepodległości spod Sejmu w kierunku wileńskiej katedry ruszył tradycyjny pochód z okazji Dnia Odzyskania Niepodległości. W marszu wzięło udział kilka tysięcy osób. Tłumowi z trójkolorowymi flagami przygrywały na całej trasie różne orkiestry.

Litewskim flagom narodowym towarzyszyły flagi mniejszości narodowych: polskie, białoruskie, ukraińskie. „11 marca 1990 r. Litwa ogłosiła przywrócenie niepodległości. Jakiś czas później niepodległa stała się Ukraina. Litwie udało się wybić na niepodległość, zostać członkiem UE i NATO, co zapewnia nam wysoki poziom bezpieczeństwa. Niestety, Ukrainie nie udało się zająć tak daleko jak nam. Od ponad dwóch lat w tym kraju toczy się wojna. Kreml chce zlikwidować niepodległość Ukrainy i zamienić ją w swoją kolonię. To jeszcze raz dowodzi, że nic nie jest dane na wieczność” – kilka tygodni przed marszem, na Facebooku, do swych sympatyków zwrócił się Polski Klub Dyskusyjny.

Wśród uczestników polskiej kolumny byli między innymi uczniowie oraz pedagodzy Gimnazjum św. Jana Pawła II na czele z dyrektorem Adamem Błaszkiwiczem. Członkowie i sympatycy Polskiego Klubu Dyskusyjnego maszerowali z plakatem „wolność=laisvė”.

— Niestety widzimy, że w ostatnim półroczu napięcie w społeczeństwie wzrosło. Część tych negatywnych emocji jest skierowana przeciwko mniejszościom narodowym. To spowodowało, że postanowiliśmy jeszcze raz pokazać, że na Litwie mieszkają mniejszości narodowe i etniczne, dla których 11 marca jest ważnym świętem. Sądzę, że pomysł się sprawdzał. To był swoisty odpór dla tych grup, które kierują swe działania przeciwko mniejszościom narodowym lub próbują ograniczyć ich prawa — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Mariusz Antonowicz, politolog i prezes klubu.

Grupa składająca się z kilkunastu osób niosła plakaty o charakterze nacjonalistycznym

W marszu uczestniczyło kilka tysięcy osób

KIRGIZI I ORMIANIE

Nowością było dołączenie się do marszu przedstawicieli wspólnot narodowych: ormiańskiej, mołdawskiej, tadżyckiej i kirgiskiej. Kirgizi przybyli na pochód ubrani w swe stroje narodowe. Przedstawiciele tych wspólnot mieli własne i litewskie flagi. Nie zabrakło również litewskich Tatarów.

— Dopiero rozpoczynamy taką tradycję. Zaprosiłem wszystkich przedstawicieli różnych mniejszości narodowych do wzięcia udziału w marszu. Widzę, że zebrało się nas całkiem sporo. Bardzo chciał-

bym, aby ta inicjatywa stała się piękną tradycją i aby nas z każdym rokiem było coraz więcej — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” dyrektor Domu Wspólnot Narodowych, Grzegorz Miłoszewicz.

Generalnie w czasie pochodu panowała wiosenna, radosna atmosfera. Co prawda, grupa składająca się z kilkunastu osób niosła plakaty o charakterze nacjonalistycznym: „Za litewską Litwę”, „Nauczanie w szkołach tylko w języku państwowym”, „Będziecie rozmawiać po litewsku”. Nie przeszkodziło to jednak uczestnikom w pozytywnym odbiorze tego święta. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Jarosławem był przez zaledwie rok. Sąd znów odebrał literę „Ł” Wołkonowskiemu

Honorata Adamowicz

Jarosław Wołkonowski o prawo do oryginalnego zapisu imienia i nazwiska zabiegał już od 1992 r. Sąd Dzielnicowy 1 czerwca 2022 r. przyjął wyrok (sędzia Skaistė Cinkutė), że w pisowni imienia i nazwiska można użyć znaku diakrytycznego „ł” dla Jarosława Wołkonowskiego. Wreszcie po 32-letniej walce mógł w dokumentach zapisać poprawnie swoje imię i nazwisko. Jednak nie trwało to długo, ponieważ 28 grudnia 2023 r. Sąd Konstytucyjny w swojej decyzji uznał, iż prawo nie przewiduje innej możliwości, jak tylko zapisywanie imion i nazwisk w dokumentach osobistych alfabetem łacińskim bez znaków diakrytycznych.

Sąd Dzielnicowy w 2022 r. uznał, że w pisowni imienia i nazwiska można użyć znaku diakrytycznego „ł” dla Jarosława Wołkonowskiego. Decyzja ta została podjęta, ponieważ Jarosław Wołkonowski potwierdził, że ma narodowość polską i jego ojciec w księdze kościelnej figurował w zapisie z chrztu jako Albert Wołkonowski z litrami „w” i znakiem diakrytycznym „ł”. Do 1 lipca można było złożyć do sądu apelację, ale ani Państwowa Komisja Języka Litewskiego, ani inna instytucja tego nie zrobiły. Dlatego też 1 lipca uprawomocnił się przyjęty wyrok i we wszystkich rejestrach zmieniono zapis imienia i nazwiska na Jarosław Wołkonowski.

W sierpniu 2022 r. Prokuratura Generalna złożyła podanie do sądu m. Wilna o wznowienie postępowania w tej sprawie, ponieważ dopatrywała się naruszenia ustawy o pisowni nielitewskich imion i nazwisk. We wrześniu sąd rozpatrzył wnioski i postanowił wznowić rozpatrzenie tej sprawy z innym sędzią, Rūtą Poniškaitytė-Liatukė. Na kolejnej rozprawie w listopadzie 2022 r. Sąd Dzielnicowy odwołał poprzedni wyrok z dnia 1 czerwca i zdecydował zwrócić się w sprawie pisowni znaku diakrytycznego do Sądu Konstytucyjnego Litwy, który przyjął tę sprawę.

„Mamy mnóstwo Polaków, którzy mają w imionach i nazwiskach znaki diakrytyczne i sądy, jak widzimy, nie godzą się na ich pisownię” — mówi Jarosław Wołkonowski

ZNAKI DIAKRYTYCZNE NIE PRZECZĄ KONSTYTUCJI REPUBLIKI LITEWSKIEJ

— 28 grudnia 2023 r. Sąd Konstytucyjny w swojej decyzji uznał, iż prawo przewiduje możliwość zapisywania imion i nazwisk w dokumentach osobistych alfabetem łacińskim, ale bez znaków diakrytycznych. Stwierdził też, że te znaki diakrytyczne nie przeczą Konstytucji Litwy i będą mogły być w nazwiskach obywateli Litwy innej narodowości, jeśli stosowny akt prawny przyjmie Sejm Litwy. Czyli Sąd Konstytucyjny państwa litewskiego stwierdził, że znaki diakrytyczne nie przeczą konstytucji Republiki Litewskiej i dał zielone światło dla Sejmu, ażeby to on znowelizowałby ustawę o pisowni imion i nazwisk. I wtedy, między innymi, tak jak ujął to Sąd Konstytucyjny, można będzie wpisać te znaki diakrytyczne polskie — tłumaczy dla „Kuriera Wileńskiego” Jarosław Wołkonowski, były dziekan Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego.

W styczniu 2024 r. Sąd Dzielnicowy Miasta Wilna zwrócił się zaapelował o podanie nowych argumentów w tej sprawie do 8 lutego. Jarosław

Wołkonowski przy wsparciu Europejskiej Fundacji Praw Człowieka złożył stosowne dokumenty i skany ilustrujące to, że przez kilka miesięcy funkcjonował jako obywatel Litwy pod nazwiskiem i imieniem z znakiem diakrytycznym „ł”.

— 4 marca 2024, kiedy była wizyta premiera RP Donalda Tuska w Wilnie i mówiono o strategicznym partnerstwie Litwy i Polski, sąd dzielnicowy wydał wyrok, że znaku diakrytycznego, literki „ł”, nie można wpisać. Taka decyzja jest dysonansem w dobrych relacjach Polski i Litwy. Taki wyrok z dnia 4 marca 2024 r. jest całkowicie sprzeczny z poprzedni wyrokiem, ponieważ sąd w czerwcu 2022 r. uznał, że można taką literkę wpisać. I sędzia Skaistė Cinkutė, która wydała ten wyrok 1 czerwca 2022 r., prawnie motywowała, że jeżeli znak diakrytyczny opiera się na literę alfabetu łacińskiego to znaczy, że jeżeli literka „ł” polska opiera się na literkę „l”, która istnieje zarówno w alfabecie łacińskim, jak i w litewskim, to takich znaków diakrytycznych można używać w zapisie imienia i nazwiska obywatela Litwy narodowości polskiej.

14.>>

Taka interpretacja rozwiązywała by wszystkie nasze problemy — podkreśla Jarosław Wołkonowski.

Natomiast sędzia Rūta Paniškaitytė-Liatukė uległa presji Prokuratury Generalnej i anulowała poprzedni wyrok oraz uznała, że znaków diakrytycznych można będzie użyć tylko wtedy, jeżeli taki akt prawny przyjmie Sejm.

ZWLEKANIE W SEJMIE I POGRÓŻKI NA FACEBOOKU

— Od wyroku Sądu Konstytucyjnego minęły już dwa miesiące i Sejm Litwy nic nie zrobił w tej sprawie. Uważam, że mógł już coś zrobić. Powiedzmy szczerze, minęło sporo czasu, były też sesje plenarne, ale nie wiem, dlaczego nie znowelizowali tej ustawy o pisowni imion i nazwisk. Pani minister Dobrowolska, jak również ci, którzy szykowali tę ustawę o pisowni imion i nazwisk, zrobili ją tylko dla części Polaków. Dobrowolska może swoje nazwisko napisać poprawnie i zrobiła to, cześć i chwała za to, ale ona zapomniała o innych. Przecież mamy mnóstwo Polaków, którzy mają w imionach i nazwiskach znaki diakrytyczne i sądy, jak widzimy, nie godzą się na ich pisownię. Więc pani minister musiałaby tę ustawę poprawić i znowelizować. Czekam na to z niecierpliwością — zaznacza Wołkonowski.

Jak przyznał nasz rozmówca, o pisownię imion i nazwisk walczy już od 32 lat. Otrzymuje w związku z tym nawet pogroźki.

— Na moim profilu w Facebooku pojawił się komentarz, gdzie pewien adwokat napisał „(...) Litwa nie jest twoją ojczyzną. (...) Dlatego zabieraj swoje manatki, rodzinę i krewnych i wyjeżdżajcie do Polski. Póki nie wyczerpała się cierpliwość Litwinów”. To są już pogroźki, według mojej opinii to jest wzniesienie nienawiści narodowościowej, co wpisane jest do kodeksu karnego, ale to rozstrzygnie prokuratura. To jest też bardzo smutne — opowiada były dziekan Filii UwB w Wilnie Wydziału Ekonomiczno-Informatycznego.

PISOWNIĘ IMION I NAZWISK W DOKUMENTACH REGULUJE PRAWO

Tymczasem szefowa Państwowej Komisji Języka Litewskiego, Violeta Meiliūnaitė, jest sceptyczna co do możliwych zmian.

— Teraz, gdy zaczęliśmy mówić o znakach diakrytycznych, wiele rzeczy zostało połączonych. Pierwszą rzeczą jest to, że kiedy mamy teksty biznesowe lub informacyjne, gdzie potrzebujemy bardzo precyzyjnego języka, zawsze sugerujemy, aby imiona i nazwiska były zapisywane w oryginale. W tym przypadku mówimy tylko o podstawowym alfabecie łacińskim, ale w niektórych przypadkach mówimy o oryginalnej pisowni imion i nazwisk ze wszystkimi znakami diakrytycznymi. Jeśli chodzi o teksty przeznaczone dla ogółu społeczeństwa, dla dzieci, to komisja proponuje ze względu na przejrzystość i czytelność tekstów zapisywanie imion i nazwisk po litewsku. Jeśli chodzi o oryginalną pisownię imion i nazwisk w dokumentach, jest to obszar, który jest już regulowany przez prawo, a nie przez decyzję komisje językową. My tutaj tylko możemy udzielić komentarza językoznawczego. Nie oznacza to, że nasze opinie będą się zgadzały — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” komentuje Violeta Meiliūnaitė.

Jak mówi, wprowadzenie zmian zwiększyłyby wpływ innych języków na język litewski, a także oznaczałyby pojawienie się wielu nowych znaków diakrytycznych. W taki sposób w systemach informatycznych pojawiają się nowi obywatele, których system nie rozpoznaje.

— Obecna ustawa o imionach i nazwiskach mówi, że w niektórych przypadkach imiona i nazwiska obywateli Litwy, których narodowość nie jest litewska, powinny być zapisywane w oryginalnej formie, ale bez znaków diakrytycznych. Kiedy komisja została o to zapytana, nie zgodziła się na taką pośrednią pisownię nazwisk. Posłowie Sejmu wysłuchali stanowiska komisji i postanowili dodać uwagę, że imiona i nazwiska powinny być zapisywane w oryginale, ale bez znaków diakrytycznych. Taka decyzja zapadła ze względu na potrzeby państwowych systemów informacyjnych, ponieważ centrum rejestru, e-sveikata i inne główne systemy kraju nie rozpoznają znaków diakrytycznych, co stanowi cały problem. Dlatego obecnie mamy częściowo oryginalną pisownię imion i nazwisk w dokumentach tych obywateli, których narodowość nie jest litewska — podkreśla szefowa Państwowej Komisji Języka Litewskiego. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

28 grudnia 2023 r. Sąd Konstytucyjny w swojej decyzji uznał, iż prawo przewiduje możliwość zapisywania imion i nazwisk w dokumentach osobistych alfabetem łacińskim, ale bez znaków diakrytycznych

Instytut Języka Litewskiego: znaki diakrytyczne naruszają specyfikę języka litewskiego

Anna Pieszko

Instytut Języka Litewskiego w ubiegłym tygodniu opublikował na swej stronie lki.lt zatwierdzone przez Radę Naukową wnioski w sprawie zapisu znaków diakrytycznych w wydawanych na Litwie oficjalnych dokumentach potwierdzających tożsamość osoby.

Na posiedzeniu Rady 20 lutego 2024 r. naukowcy odnieśli się do zarejestrowanego w Sejmie projektu nowelizacji Ustawy o pisowni imienia i nazwiska w dokumentach, przygotowanego przez posłów AWPL-ZChR, Ritę Tamašunienė i Czesława Olszewskiego.

W projekcie nowelizacji tej ustawy Nr XIV-903 zarejestrowanym w Sejmie RL 21 czerwca 2023 r. proponuje się zmianę artykułu 3 i 4. Oznacza to, że w projekcie posłów AWPL-ZChR proponuje się zalegalizowanie w dokumentach tożsamości zapisu znaków diakrytycznych, których nie ma w alfabecie litewskim.

Rada Naukowa zdecydowanie opowiedziała się przeciwko znakom diakrytycznym niewystępującym w alfabecie języka litewskiego. „Aby język państwowy spełniał swoje funkcje, musi być stabilny i zaspokajając potrzeby komunikacyjne państwa i społeczeństwa, wzmacniać spójność polityczną wszystkich obywateli. Destabilizacja norm ortografii, wymowy i akcentowania w ważnych obszarach funkcjonowania języka państwowego jest niedopuszczalna” – podkreśla się kategorycznie we wnioskach.

Na poparcie swego stanowiska Rada Naukowa podała argumenty. „Litery ze znakami diakrytycznymi innych języków w imionach i nazwiskach obywateli litewskich byłyby zapisywane zgodnie z alfabetami języków innych państw i ustalonymi przez nie zasadami pi-

„Utrwalenie się znaków inwazyjnych, ich pisowni, wymowy i akcentowania naruszałoby specyfikę i autentyczność kulturową języka litewskiego” – oceniła Rada Naukowa Instytutu Języka Litewskiego.

■ Rita Tamašunienė

sowni, co nie odpowiadałoby tradycji języka litewskiego, która rozwijała się przez ponad sto lat” – uzasadniają naukowcy. „(Pisownia ze znakami diakrytycznymi) destabilizowałaby normy ortograficzne, wymowy i akcentowania, co zagroziłoby systemowi i używaniu ogólnego języka litewskiego oraz zakłóciłoby sprawną komunikację wszystkich litewskich instytucji, firm i organizacji” – argumentują.

Dodają też, że system pisowni języka litewskiego opiera się na fonetycznej zasadzie, w związku z czym „utrwalenie się znaków inwazyjnych, ich pisowni, wymowy i akcentowania naruszałoby specyfikę i autentyczność kulturową języka litewskiego”.

TAMAŠUNIENĖ: OKAZYWANIE SZACUNKU JEST W DOBRYM TONIE

– Trzeba podkreślić, że zapisane w oryginalnej wersji imię i nazwisko obywatela w żaden sposób nie wpłynie na zmianę systemu państwowego języka litewskiego – ko-

mentuje wnioski Rady Naukowej posłanka Rita Tamašunienė. – Przecież dzisiaj korzystamy z różnych pisanych źródeł międzynarodowych, literatury, również w artykułach na portalach widzimy nazwiska zapisywane w oryginale. Szacunek do poprawnego zapisu imienia i nazwiska, zgodnego z oryginalnym zapisem, należy do dobrego tonu – podkreśla nasza rozmówczyni.

Jak zaznacza, obywatele Litwy wielokrotnie wygrywali sprawy sądowe, co dawało im prawo do poprawnego zapisu swego imienia i nazwiska w dokumentach tożsamości.

– W jaki sposób nazwisko w paszporcie może sprawić jakieś niedogodności w działaniu instytucji? Czy jakaś służba lub instytucja nie zrozumiała, co jest napisane w paszporcie obywatela? Nie słyszałam o takich wypadkach. Jeżeli zaś chodzi o funkcjonowanie Centrum Rejestrów, to wprowadzenie odpowiednich zapisów jest sprawą techniczną, którą da się wykonać.

16.>>

Kiedy Polska zdecydowała, że Litwini mogą zapisać swoje nazwiska w paszportach zgodnie z oryginalnym zapisem, czyli z literkami, których nie ma w polskim alfabecie, takimi jak č, ž, š, to nie było ku temu żadnych przeszkód — zwraca uwagę Rita Tamašunienė.

— Pod względem cyfryzacji Litwa przoduje w UE. Wprowadzenie znaków diakrytycznych jest sprawą techniczną. Wystarczy wprowadzić pesel a nazwisko obywatela będzie widoczne automatycznie — dodaje posłanka.

KWESTIA GODNOŚCI OSOBISTEJ

Obecnie obowiązująca na Litwie Ustawa o pisowni imion i nazwisk w dokumentach została znowelizowana 2 maja 2022 r. Jej przyjęcia litewscy Polacy domagali się przez prawie 30 lat, ponieważ dotychczasowe prawo zezwalało im na zapis imion i nazwisk w zlitewszczonej wersji. Przed nowelizacją prawo do poprawnego zapisu imienia i nazwiska osoby zainteresowane uzyskiwały wyłącznie w litewskich sądach.

„To bardzo ważny krok, zarówno pod względem obrony praw człowieka, jak i polityki bezpieczeństwa, mając na uwadze nasze sąsiedztwo” — oceniła przyjęcie noweli przewodnicząca litewskiego sejmiku Viktorija Čmilytė-Nielsen. Podkreśliła, że „jest to przede wszystkim kwestia obrony godności człowieka”.

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda, podpisując ustawę, wskazał, że „Sejm podjął inicjatywę znalezienia trudnej równowagi między dwiema wartościami konstytucyjnymi — zachowaniem wyjątkowości języka państwowego i praw człowieka, takich jak prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do swobodnego przemieszczania się oraz prawa osób należących do mniejszości narodowych do zapisywania swego nazwiska” w formie oryginalnej.

Ustawa zezwoliła na możliwość zapisania Nielitewskich nazwisk z użyciem łacińskich liter „w”, „q” i „x”. Ponadto wprowadziła możliwość używania w dokumentach liter podwójnych (jak np. w imieniu Anna) oraz zapisywania dwuznaków, na

„Nasze partnerstwo z Litwą, przyjaźń, współpraca, szczególnie w dobie agresji rosyjskiej na Ukrainę, to najwyższy polityczny i geopolityczny priorytet” — zapewniał Donald Tusk podczas ostatniej wizyty w Wilnie

przykład „sz”, „cz” albo „rz”. Kwestia zapisu w dokumentach tożsamości liter ze znakami diakrytycznymi, jak „ł”, „ż”, „ó”, dotychczas nie została rozwiązana. Litewski Sąd Konstytucyjny uznał, że znaki diakrytyczne nie są sprzeczne z Konstytucją i zostawił tę sprawę do prawnego uregulowania Sejmowi.

DYSONANS W STOSUNKACH POLSKO-LITEWSKICH

Wnioski Rady Naukowej Instytutu Języka Litewskiego kładą się cieniem na obecne ścisłe relacje polsko-litewskie, które, sądząc po wzmożonej częstotliwości spotkań polityków obu państw, są nadzwyczaj dobre. W styczniu tego roku na Litwę z wizytą przybył szef polskiego MSZ Radosław Sikorski, który podkreślił m.in., że sprawa paru literek, które ludzie mogliby sobie wpisywać do dowodów osobistych, mogła zająć jednak mniej czasu niż ćwierć wieku. W rocznicowych obchodach powstania styczniowego na Litwie wziął udział prezydent Andrzej Duda, który z prezydentem Nausėdą omówił wspólne wyzwania geopolityczne. 5 lutego na Litwę przybył marszałek Sejmu RP Szymon Hołownia, który podczas spotkania z Polakami zapewnił, że będzie walczył o to, by wszystkie prawa mniejszości

polskiej na Litwie były respektowane. „Jestem przekonany, że tylko uregulowanie sytuacji Polaków mieszkających na Litwie sprawi, że ten projekt nowego rozdziału unii polsko-litewskiej może być rzeczywiście perfekcyjnie rozegrany” — zaakcentował.

Z kolei premier Tusk podczas swej wizyty w Wilnie 4 marca zapewniał, że Polska i Litwa współpracują na wielu poziomach, a Wilno jest „stolicą naszych tradycyjnych przyjaciół i najbliższych partnerów w Unii Europejskiej”. „Solidarność Polski i Litwy, także w wypadku agresji, nie podlega żadnej dyskusji. Nasze partnerstwo z Litwą, przyjaźń, współpraca, szczególnie w dobie agresji rosyjskiej na Ukrainę, to najwyższy polityczny i geopolityczny priorytet” — zapewniał premier RP.

W tym kontekście warto przypomnieć jego słowa, które padły w 2011 r. podczas spotkania z Polakami w kościele św. Teresy w Wilnie. „Relacje między Polską a Litwą będą tak dobre, jak dobre są relacje państwa litewskiego z polską mniejszością” — podkreślił wówczas Donald Tusk. Przypomniał wtedy, że jednym z mierników europejskości jest stosunek państwa do mniejszości żyjących na jego terenie. ■

Na podst. lki.lt, inf. wł.
Fot. Marian Paluszkiwicz

Do wojska – od razu po szkole

Ministerstwo Ochrony Kraju (KAM) zaproponowało powołanie młodych ludzi do służby tuż po szkole. Wywołało to w społeczeństwie wiele emocji pozytywnych, ale i głosów sprzeciwu.

Aleksander Borowik

Artūras Žukauskas, przewodniczący parlamentarnej Komisji ds. Edukacji i Nauki, uważa, że osoby studiujące na uczelniach wyższych nie powinny być powoływane do służby. Ale jednocześnie polityk uważa, że do służby po szkole powinni zostać powołani wszyscy młodzi ludzie.

„Młodzi ludzie byliby poborowymi zaraz po szkole. Absolwent powinien wiedzieć, że po ukończeniu szkoły zostanie powołany, spełni swój obowiązek przez dziewięć miesięcy, a następnie, zgodnie z ustawą o nauce i studiach (MSI), otrzymuje ulgi na podjęcie wyższych studiów. To też, możliwe, byłoby dobre na zwiększenie liczby ochotników” – powiedział poseł Artūras Žukauskas

ADAM BŁASZKIEWICZ O PROPOZYCJI WOJSKA

Adam Błaszkiwicz, dyrektor Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” wyraził swoje zdanie na temat poboru młodych.

– W dobie obecnej, uwzględniając realne zagrożenia, przygotowanie się do obrony kraju, w którym mieszkamy i którego obywatelami jesteśmy, jest konieczne – zaznaczył.

Powiedział też, że powołanie do służby wojskowej zaraz po maturze jest do przyjęcia.

– Ale, moim zdaniem, mają być spełnione określone warunki. Ma to być powszechne i sensowne. Ma być patriotycznym obowiązkiem każdego obywatela, bez wyjątków – zaznacza Adam Błaszkiwicz.

Zdaniem dyrektora gimnazjum zwolnieniem od tego obowiązku może być tylko poważna choroba.

ZDOBYĆ ZAWÓD

– Taki obowiązek powinien też być sensownym. Po odbyciu

Do służby planuje się powołanie 3 845 młodych ludzi i 210 absolwentów szkół średnich lub studentów uczelni wyższych

służby każdy powinien mieć zdobyty zawód wojskowy, np. kierowcy, ratownika medycznego, operatora dronów i innych, które też mogą być przydatne w cywilu. Służba wojskowa jest też dobrą okazją na wdrażanie zdrowego trybu życia, nawyków aktywności fizycznej – praktycznymi poradami dzieli się w rozmowie dyrektor placówki.

Jak zaznaczył, odbycie obowiązkowej służby wojskowej zaraz po szkole pozwala następnie na

spokojne studia, założenie rodziny, planowanie kariery w kraju czy za granicą.

– Natomiast obawę budzi poziom przygotowania struktur wojskowych do przyjęcia takiej liczby kandydatów. Obecnie powołuje się ok. 3 900 młodych ludzi. Z tego wynika, że na taką liczbę poborowych mamy przygotowaną strukturę i zaplecze materialne. Maturzystów mamy natomiast około 27 tysięcy – mówi Adam Błaszkiwicz.

19.>>

Kary za unikanie służby wojskowej

Za niedopełnienie obowiązków poborowego są wymierzone kary grzywny w wysokości od 60 do 210 euro. Za niestawienie się do obowiązkowej służby wojskowej przewidziana jest grzywna od 280 do 450 euro.

Za uchylanie się od powołania do obowiązkowej służby wojskowej grozi odpowiedzialność karna, w tym grzywna, areszt lub kara pozbawienia wolności do trzech lat. Zgodnie z nowym kodeksem wykroczeń administracyjnych odpowiedzialność administracyjna może zostać poniesiona nawet w przypadku nieobecności danej osoby. Zapłacenie grzywny nie zwalnia od służby wojskowej.

18.>> „NIE PUSZCZĘ SWEGO SYNA DO WOJSKA!”

Wilnianka Renata ma 20-letniego syna, jedynaka.

— Zrobię wszystko, ale nie puszczę swego syna do wojska! Już dzwoniли do Roberta, ale koledzy poradzili, żeby nie odbierał żadnych nieznanym telefonów. A niedawno ktoś zapukał do drzwi. Otworzyłam. Patrzę — stoi jakaś nieznajoma dziewczyna. Uśmiecha się i wyciąga list i mówi: „Proszę podpisać, to polecony list do syna!”. Jak ta głupia podpisałam... A tam był rozkaz stawienia się do komisariatu i kara za nieprzybycie. Wkrótce będzie termin... — opowiada z płaczem.

— A syn taki zuch. Uczy się zawodniczo w zawodowce, w dzień pracuje w autoserwisie. Dobrze zarabia. Ma dziewczynę. Planowali wynająć mieszkanie i sami żyć... Teraz wszystko wywróciło się do góry nogami. Jeszcze jest nadzieja, że podobno nie od razu wezmą do wojska. Na razie tylko oficjalnie zarejestrują i każą czekać na wezwanie. Może choć jeszcze nie w tym roku... — wzdycha matka i rzuca rozzłoszczona. — Słyszałam, że chcą brać dzieciaki od razu po szkole... To może od razu po ośmiu klasach, do jakiegoś wojennego „ucziliszcza”?

Niech uczą się maszerować i strzelać z drewnianych karabinów. A pożyć jeszcze zdążą... — dodaje.

LISTA POBOROWYCH

Žilvinas Tomkus, wiceminister ochrony kraju poinformował, że to prawdopodobnie ostatni raz, kiedy lista poborowych ustalana jest drogą losowania. Tegoroczna, wiosenna lista będzie liczyła ok. 272 tys. osób. Do służby planuje się powołanie 3 845 młodych ludzi i 210 absolwentów szkół średnich lub studentów uczelni wyższych, którzy będą mogli służyć w Szkole Młodych Oficerów Dowódców (JKVM).

Z kolei Ministerstwo Ochrony Kraju oświadczyło, że nie zmienia swego stanowiska w sprawie powołania studentów do wojska.

„Dla bezpieczeństwa państwa konieczne jest zwiększenie liczby sił zbrojnych i rezerwistów. Projekt

ustawy o poborze do wojska zakłada zniesienie odroczenia służby studentom i umożliwienie im odbywania służby w trakcie studiów” — napisano w komunikacie.

OBOWIĄZKOWE DWIE OPCJE

Według ministerstwa uczniowie szkół średnich mieliby do wyboru następujące dwie obowiązkowe opcje.

Pierwsza — trzy lata służby w Szkoleniu Młodszych Oficerów Dowodzenia, np. dla tych, którzy chcieliby zostać oficerami rezerwy, a potem, po uzyskaniu odpowiednich zawodów, kierowani byłiby na trzy miesiące służby.

Druga — trzy lata służby w strukturach ochotniczych ministerstwa ochrony kraju. Służba tego rodzaju trwałaby 45 weekendów w ciągu trzech lat.

Fot. KAM

Taryfikator płac obowiązkowej służby

Dla młodych ludzi, którzy rozpoczną służbę w jednostkach wojskowych, przewidziane jest wyższe niż dotychczas miesięczne wynagrodzenie na tzw. wydatki codzienne (lit. buitinis išlaidos) w wysokości od 143 do 286 euro.

Ocena bardzo dobra: 286 euro × 9 mies. = 2 574 + 253 euro × 9 mies. — 2 277. Ogółem — 4 851 euro.

Ocena dobra: 214,50 euro × 9 mies. = 1 930,50 + 253 × 9 mies. — 2 277 euro.

Ocena zadowalająca: 143 euro × 9 mies. = 1 287 + 253 × 3 564.

Ogółem — 2 277 euro.

„Dla bezpieczeństwa państwa konieczne jest zwiększenie liczby sił zbrojnych i rezerwistów” — napisano w komunikacie resortu ochrony kraju

40. Kaziuki-Wilniuki na ziemi warmińsko-mazurskiej: „To taka magia być tutaj...”

Justyna Giedrońc

W 1985 byli wilnianie, którzy musieli zostawić swoje ukochane miasto, postanowili odrodzić kresową tradycję i zaczęli na ziemi warmińsko-mazurskiej w swoim gronie organizować wileńskie święto.

PODWÓJNY JUBILEUSZ

W tym roku na Warmii i Mazurach obchodzono podwójny jubileusz Kaziuków, ponieważ przed 35 laty, na prośbę organizatorów, dołączyła się ekipa wileńska, od początku i do dziś patronowana przez wileńską dziennikarkę Krystynę Adamowicz.

— Przez pierwsze 5 lat mieszkańcy Lidzbarka Warmińskiego 4 marca spotykali się w swoim gronie, wspominali rodzinne strony, oglądali zdjęcia, śpiewali znane dla niektórych z kolebki piosenki domu rodzinnego, zjadali się kołdunami, babką ziemniaczaną. Były to skromne, ale jakże potrzebne Kaziuki. W 1989 r. zaproszono nas, wilnian, do współorganizowania kaziukowego święta — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Krystyna Adamowicz, współorganizatorka Kaziuków-Wilniuków na Warmii i Mazurach.

NIE ZAPOMNIELI O OJCOWIZNIE

— Formuła Kaziuków-Wilniuków w zasadzie pozostaje ta sama — są to spotkania z naszymi rodakami, którzy zmuszeni byli opuścić ojcowiznę i swoją przystań życiową znaleźli na Warmii i Mazurach. W niektórych miastach tego regionu, jak na przykład w Lidzbarku Warmińskim, po wojnie było 70 proc. mieszkańców przybyłych z ziemi wileńskiej. Nigdy nie zapomnieli o swej ojcowiznie. Symboliczne, że tym razem wystąpił dla nich zespół artystyczny o pięknej nazwie „Ojcowizna” — mówi Krystyna Adamowicz.

W tym roku po raz pierwszy ekipa wileńska zawitała również do Biskupca.

— Piękna sala, duża scena przyjemnie nas zadziwiły. Jak co roku naszą przystanią był Lidzbark Warmiński.

Na jubileuszowe Kaziuki-Wilniuki przybyła Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska. **Fot. Facebook, Lidzbarski Dom Kultury LDK**

Tu czuliśmy się jak u siebie w domu. Zmieniało się przez ten okres kierownictwo Lidzbarskiego Domu Kultury, ale klimat przyjaźni, zrozumienia i wagi tych spotkań pozostał. Od pierwszych Kaziuków każdego roku koordynatorem występów naszych zespołów jest niezawodna Jolanta Adamczyk — dodaje Krystyna Adamowicz.

WYRAZ UZNANIA DLA KAZIUKOWEJ EKIPY

Na jubileuszowe Kaziuki-Wilniuki przybyła Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska.

— Odebraliśmy to jako ogromny zaszczyt nie tylko dla święta, ale też dla całej naszej wileńskiej społeczności. Pani Marszałek była zauroczona naszymi palmami, sercami lukrowanymi, atmosferą. Zaznaczyła, że Kaziuki to najstarsza na świecie masowa impreza, która liczy ponad 400 lat — kontynuuje rozmówczyni.

„To taka magia być tutaj, na tak wspaniałym święcie, jaka to ogromna siła, że przetrwało wieki. Jest to ogromna szansa, by Polacy mieszkający na Litwie mogli się spotykać z byłymi wilnianami, niegdyś mieszkańcami Wina, którzy zmuszeni byli porzucić swe miasto” — przemawia-

ła Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska. Podkreśliła, że Senat RP będzie wspierał Polonię i Polaków za granicą, że jest to najważniejszym zadaniem Senatu. „Pani Krystynie chciałabym bardzo podziękować, bo to, co pani robi, jest niezwykle ważne. Serdecznie pani dziękuję, a my możemy panią wspierać” — mówiła Marszałek Senatu RP.

— Dla mnie te słowa są ogromnym zaszczytem i zdaję sobie sprawę, że jest to też wyraz uznania dla całej naszej kaziukowej ekipy. Toteż ogromne podziękowanie składam tym, którzy tym naszym przedsięwzięciem żyją przez te 40 lat, jak to jest w przypadku posła na Sejm RP Jacka Protasa, niezależnie od stanowisk, jakie w określonym czasie pełnił zawsze był z nami. Tak samo przez wszystkie te lata jest z nami Jolanta Adamczyk, bezgranicznie oddana naszym Kaziukom. Dziękuję też naszym cudownym artystom, mistrzom sztuki ludowej, palmiarce Danucie Wiszniewskiej oraz jej córce mistrzyni wyplatania palm Agacie Granickiej, rodzinie Gryszkiewiczów — mistrzom precyzyjnych serc lukrowanych, Michałowi Janowskiemu, znakomitemu mistrzowi rzeźbiarstwa w drewnie.

20.>>

Podziwiam też naszych artystów, którzy wystąpili na pięciu koncertach w ciągu dwu i pół dnia. Było ciężko, ale są zachwyceni gościnnością i swoją misją artystyczną — zaznacza Krystyna Adamowicz.

Jest wdzięczna też obecnemu kierownictwu w Lidzbarku Warmińskim, przede wszystkim burmistrzowi Jackowi Wiśniowskiemu oraz dyrektor Lidzbarskiego Domu Kultury, Katarzynie Radulewicz.

ZAMIĘLOWANIE DO TRADYCJI

Wileńska palmiarka Agata Granicka już ponad 20 lat wiezie swe palmy na Warmię i Mazury.

— Cieszy nas bardzo, że wydarzenie przyciąga już dzieci i wnuków dawnych wilnian, którzy potrafili przekazać kolejnym pokoleniom zamiłowanie do naszych tradycji. Mieszkańcy Warmii i Mazur darzą imprezę niezwykłym sentymentem, przychodzą nie tyle po to, by coś kupić, ile z tęsknoty do Wilna i Wileńszczyzny — dzieli się wrażeniami Agata Granicka.

ZAINTERESOWANIE PRZESZŁO NAJŚMIELSZE OCZEKIWANIA

Jolanta Adamczyk od 40 lat koordynuje Kaziuki-Wilniuki po stronie polskiej.

— Kiedy zaczęliśmy organizować w 1985 r. w Lidzbarskim Domu Kultury spotkania kaziukowe w formie koncertu, odbiorcami byli seniorzy, którzy spotykali się w Klubie Seniora. Wspominali smaki, zapachy, koncerty, gwarę towarzyszącą kiermaszom na placu Łukiskim w Wilnie organizowanym w okolicach 4 marca na cześć św. Kazimierza Królewicza. Do tego pierwszego koncertu zaprosiliśmy cymbalistów i zespoły śpiewacze mające w repertuarze pieśni i przyspiewki z regionu wileńskiego. Zainteresowanie Kaziukami-Wilniukami przeszło nasze najśmielsze oczekiwania. Każdego roku coraz więcej osób chciało uczestniczyć w tym wydarzeniu. Nasz program każdego roku wzbogacany był o kolejne zespoły i koncerty cymbalistów — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Jolanta Adamczyk.

Mówi, że kiedy w 1990 r. nawiązana została współpraca z „Kurierem Wi-

Krystyna Adamowicz oraz burmistrz Lidzbarka Warmińskiego Jacek Wiśniowski
Fot. Facebook, Lidzbarski Dom Kultury LDK

leńskim” i do Lidzbarka przyjechały polskie zespoły z Wileńszczyzny, wraz z zastępcą redaktora naczelnego Krystyną Adamowicz i ekipą dziennikarzy, serca organizatorów i publiczności były bardzo mocno.

— Na przestrzeni 35 lat współpracy z Wilnem i Krystyną Adamowicz rozbudowaliśmy nasze przedsięwzięcie o miasta partnerskie na Warmii i Mazurach, organizując koncerty i kiermasze w Olsztynie, Mrągowie, Ostródzie, Olsztynku, Bartoszycach, a ostatnimi czasy w Szczytnie, Kętrzynie, Biskupcu. Wilniuki dały mi skrzydła i pozwoliły poznać i zaprzyjaźnić się z niezwykłymi ludźmi. Moja rodzi-

na powiększyła się o wielką rodzinę wileńską. To jest mój skarb — dodaje koordynatorka przedsięwzięcia po stronie polskiej.

Jubileuszową edycję Kaziuków-Wilniuków swoimi występami uświetnili: Polski Zespół Pieśni i Tańca „Ojcowizna” z Niemenczyna, Kapela Wileńska, Polski Teatr „Studio” w Wilnie. Imprezę tradycyjnie prowadzili gawędziarze wileńscy, Anna Adamowicz — Ciotka Franukowa oraz Dominik Kuziniewicz — Wincuk Bałbatunszczyk z Pustaszyszek. ■

TVP
WILNO

Wileńska palmiarka Agata Granicka już ponad 20 lat wiezie swe palmy na Warmię i Mazury Fot. Facebook, MOK Olsztyn

Startuje konkurs ofert „Senat – Polonia 2024”: 10 mln złotych na organizacje polonijne

Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska ogłosiła konkurs ofert „Senat – Polonia 2024” na realizację zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą. „Bardzo się cieszę, że po czterech latach przerwy Senat będzie mógł znów opiekować się Polonią” – podkreśliła marszałek podczas konferencji prasowej.

Jak poinformowała, w tegorocznej edycji Senat dysponuje kwotą 10 mln zł.

„Zależy nam na tym, aby te pieniądze były rozdzielone transparentnie, bardzo merytorycznie, tak żeby każdy oferent wiedział, dlaczego uzyskał bądź nie uzyskał dotacji, żeby nikt nie miał wątpliwości” – zaznaczyła marszałek. „Zachęcam wszystkich do udziału w trym konkursie – i stare organizacje polonijne, i nowe organizacje polonijne, i te, które w ostatnich latach nie miały szans na uzyskanie finansowego wsparcia, i te, które dopiero powstają” – dodała.

Zwracając się do uczniów i nauczycieli ze Szkoły im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach na Litwie, którzy uczestniczyli w konferencji, marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska podkreśliła: „Bardzo zależy nam na tym, żeby znaleźć ciekawą ofertę dla młodych ludzi, żeby mieli kontakt z polskością, z ojczyzną, i żeby było to dla nich ciekawe. Zależy nam także na tym, żeby szukać nowych liderów polonijnych i ich wspierać, bo zależy nam na tym, żeby nowe pokolenia także chciały z naszym krajem współpracować i były dumne ze swoich polskich korzeni”.

Marszałek Senatu powołała na koordynatora do spraw Polonii i Polaków za granicą Pana Roberta Tyszkiewicza. Do jego zadań należy m.in. koordynacja działań dotyczących zlecania zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą; nadzór nad pracami Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy Marszałku Senatu oraz innych podmiotów realizujących zadania na rzecz Polonii i Polaków za granicą zlecone przez

■ Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska Fot. kidawa-blonska.pl, opr. cyfr. A.K.

Marszałka Senatu, a także opracowywanie propozycji działań i inicjatyw Marszałka Senatu na rzecz Polonii i Polaków za granicą.

Nabór wniosków ruszy 18 marca i potrwa do 15 kwietnia br. Cele i zasady konkursu zostały określone w Uchwale nr 3 z 6 marca 2024 r. w sprawie kierunków działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą oraz zasad zlecania realizacji zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2024 roku.

Główne kierunki działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą w roku 2024 to aktywizacja młodego pokolenia Polaków mieszkających za granicą; wzmacnianie pozycji środowisk polskich i polonijnych w krajach zamieszkania i rozwój struktur polonijnych; działania na rzecz Polaków na Wschodzie; edukacja polonijna; kultura i promocja Polski oraz zachowanie polskiego dziedzictwa kulturowego i historycznego za granicą. Składane w konkursie oferty zadań muszą wpisać się w jeden ze wskazanych kierunków działań.

Oferty mogą składać wyłącznie zarejestrowane w Polsce organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24

kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Organizacje te mogą ubiegać się o dofinansowanie w wysokości do 95 proc. kosztów całego projektu, a wysokość wnioskowanej dotacji nie może być niższa niż 50 tys. zł i wyższa niż 200 tys. zł. Oferty mogą dotyczyć zadań realizowanych od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.

W ogłoszeniu o konkursie są także określone kryteria oceny ofert i waga poszczególnych kryteriów ocenianych przez komisję konkursową. Komisja, oprócz wskazania rekomendacji w zakresie finansowym, wskaże również liczbę punktów przyznanych poszczególnym ofertom.

Wzór oferty realizacji zadania w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą oraz zasady dokonywania oceny formalnej ofert znajdują się w zarządzeniu Szefa Kancelarii Senatu, a szczegóły konkursu i zasad jego realizacji w ogłoszeniu <https://www.senat.gov.pl/polonia/konkurs-polonijny/>

Pytania dotyczące konkursu „Senat – Polonia 2024” można kierować pod adres polonia2024@senat.gov.pl lub telefonicznie, dzwoniąc na numer: 22 694 99 22.

■
Kancelaria Senatu

Krzyżówka

Polsko-ukraiński zespół muzyczny Rodzaj jablek			Pan bohater Herberta			Gaz - wróg górników Współczucie			W nim królicza i młode			Skręcana lub pleciona			Prawy dopływ Narwi								
Coś z pieczywa SMS-owa buźka Wiślana odnoga			7			Drybling na boisku			9			Skojarz: królowa, kwiat			Chroni szyć przed chłodem								
Od niego do Berlina			Mała imienniczka Jandy			Centralny punkt tarczy			Balkon na płaskim dachu Można ją wydeptać			Muza z kitarą w dłoni			Paweł z zespołu Piersi 13								
5			17			Najszybszy styl z basenu			4														
Dobra marka Cykl hutniczy Front budowl			Matthau, aktor amer.			Jest nim iPad			Krzywa, wykres funkcji			Skrawek tkaniny do wycierania kurzu			Rozbrzmiewają w kościele			Grysik lub manna					
									Zawsze zachowuje spokój														
... veto, prawo do zerwania sejmu						1			Polarny efekt świetlny			Tam idziemy na rydze			15 Biały koń w zaprzęgu								
6									Kminkowy trunek														
Do ostrzenia noży			Smartfona wiadomość 14			Poznał świat roślin			2														
Moda sprzed wielu lat									Więzienne pseudo														
Część robocza koparki			Ulubione zajęcie dziecka			Rzadkie imię z.			Składnik jądra atomu			Element zestawu lego			Antonim dawcy			Ahoj! lub wiwat!			Smaczna wędlina		
12									11			Domena Lenoxa Lewisa			16								
Bożek miłości Część Warszawy Rodzaj wiatru									Blednie przy specu			Lotnisko paryskie			Promowanie własnej osoby								
									Ostry składnik cwikły														
Awantura, krzyk o coś			Wyparło stare						Metal jak ostrzenie						10								
			3			Wypadek na skrzyżowaniu			8														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17							

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 7-8 MARCA

Poziomo: SADDAM - KATAR - GROMADA - RUMOR - LAGOS - MOHIKANIN - SKWER - AMORTYZACJA - BALSAM - NOSEK - PAULO - ISKRA - ROSS - TANK - LAZIO - ANIN - MIGRENA - PORADA - EDGAR - MAJTKE - OSIKA - MARIANNA - WEKA - LEWA - POŻAR - KLASER - ŁAWA - META - WAKAT - ZBIJAK

Pionowo: ZAGRODA - APOLLO - AMBONA - DRUH - MELASA - REJA - DOMINO - SUSZKA - TRWAŁA - AMOK - REAL - KIERAT - AMARANT - MOTOMANIAK - NAKAZ - KALISZANIN - GEKON - ANKA - OSKARD - SALAMI - STÓG - WCISK - NEGRI - ESEJ - OLEJ - ERWINA - KUWETA - KRES - RAMKA - NARTA - ARAK

Hasło: Aplikacja mobilna

Uśmiechnij się!

Sędzia pyta:

— Co pan robił dwa lata temu 5 lipca o 10:20?

— Dokładnie pamiętam. Jednym okiem patrzyłem na zegarek, a drugim na kalendarz.

Egzamin poprawkowy. Profesor, doprowadzony do furii ignorancją studenta, otwiera drzwi na korytarz i krzyczy:

— Niech ktoś przyniesie tu marchew dla osła!

Student dodaje skromnie:

— A dla mnie kawę proszę... może być z mleczkiem.

Jaś, pyta się ojca.

— Tatusiu, jak powstali ludzie?

— Zostali stworzeni przez Boga.

— A mamusia mówiła, że ewoluowali od małp.

— Mamusia mówiła o swojej stronie rodziny.

Kobieta do mężczyzny:

— Znamy się już kilka lat, może porozmawiamy o naszej przyszłości?

— Myślę, że sztuczna inteligencja zyska na znaczeniu, upowszechnią się wycieczki w kosmos...

Pacjent u dentysty:

— Ile kosztuje wyrwanie zęba?

— Sto euro.

— Słucham?! Za kilka minut pracy?!

— Ok, będę wyrwać powoli.

W restauracji niezadowolony klient przywołuje kelnera:

— Ten obrus jest brudny. Proszę go wymienić!

— Nie mamy już czystych obrusów.

— To proszę odwrócić go na drugą, czystą, stronę.

— A czy szanowny pan myśli, że obrus ma trzy strony?

Auto przejechało kurę. Kierowca zatrzymuje się, aby zapytać nadchodzącego Jasia:

— Jasiu to wasza kura?

— Nie, takich płaskich nie mamy.

Facet kupuje papierosy a tam napis „Palenie powoduje impotencję!”

— A tych z rakiem pani nie ma???

DOM KULTURY POLSKIEJ
W WILNIE

Rafaël
FILM

VIROS S. JOSEPH • KIEZIE
JUZAPPO VYRAI • MĘCZYŹNI ŚW. JÓZEF

Opiekun

19 MARCA 19:00
DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

RAFAEL FILM PREZENTUJE: OPIEKUN W ROLACH GŁÓWNYCH: KAROLINA CHAPKO, RAFAŁ ZAWIERUCHA, RADOŚLAW PAZURA REŻYSER: DARIUSZ BEGUCKI SCENARIUSZ: DARIUSZ BEGUCKI, ALEKSANDRA POLEWSKA,
BARTOSZ BEISLER TŁUMACZ: MICHAŁ ODĘK MONTAŻ: MARCIN DULEMBA MUZYKA: DARIUSZ BEGUCKI PRODUKCYJA WYKONAWCZA: MEDIA NOBIS PRODUKCYJA: STOWARZYSZENIE RAFAEL

KINO, KTÓRE ZMIENIA Rafaël
FILM

**WSTĘP Z ZAPROSZENIAMI,
ZAPROSZENIA DO ODBIORU W DKP (POKÓJ 203 LUB NA RECEPCJI)**

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. 8 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. 8 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody. Na Litwie. Drogo. Rozliczamy się na miejscu. 24/7, Tel. 8 671 21 231

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiałów. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. 8 606 97 218

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. 8 678 003 83; 8 679 46 521

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. 8 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro. Tel. 8 675 73 750

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej.

wej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

SPRZEDAŻ

Sprzedam dokumenty na ziemię nie podlegającą zwrotowi (około 4ha). Tel. 8 654 93 428

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, POREBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPOJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŹNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

KAWIARNIA
SULTINIAI
• Smaczne pierożki z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

um
UTENOS MĖSA
SKUPOJEMY BYDŁO
8 620 33544

UAB Adeza oferuje pomoc w prowadzeniu księgowości.

Sporządzamy i składamy miesięczne/roczne deklaracje podatkowe/sprawozdania finansowe. Konsultujemy w sprawach: zarządzania finansami, automatyzacji procesów księgowych, tworzenia biznes planów, analizowania bieżącej sytuacji finansowej.

Tel. +37065550699, info@adeza.lt

Pranešimas dėl sklypų ribų derinimo

Informuojame, kad **2024 m. kovo 16 d. nuo 10:00 val. iki 11:00 val.**, bus atliekami žemės sklypo esančio **Vilniaus r. sav., Sužionių sen., Našiūnų k.** bus ženklinamos žemės sklypų ribos (kadastro Nr. **4187/0400:0188**). Prašome savininką **A.K.** (kadastro Nr. **4187/0400:487**) atvykti prie žemės sklypo ribos. Kontaktinė informacija: mob. tel. +37065350750, geopletra.info@gmail.com

Zam. 2767

SKELBIMAS APIE NUMATOMĄ ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ ŽENKLINIMĄ

Informuojame sodininkų bendrijos **Margiai**, esančios **Vilniaus raj. sav., Kalvelių sen., Kalabariškių k.**, valdybos pirminiką, kad **Matininkas Kšištof Taraškevič** (kvalifikacijos pažymėjimo Nr.2M-M-716) **2024-03-27 13:00-14:00 val.** vykdys žemės sklypų (kadastro Nr./projektinis Nr. **4140/0400:0216 ir 4140/0400:0223**), esančių **Vilniaus raj. sav., Kalvelių sen., Kalabariškių k. T. Kosciuškos g. 5 ir T. Kosciuškos g. 7**, ribų ženklavimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Krianta“ adresu **Kalvarijų g. 129-301, el. paštu remigijus@krianta.lt** arba telefonu **8 69923612, 85 2779655**

Zam. 2768

UAB „KLION”**zatrudni****Šlusarza (mechanika)**

do remontu samochodų

Wynagrodzenie od 800 do 2000 euro

Miejscę pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A

Inf. pod nr tel.: 8 685 04080,

e-mail.: info@klion.lt

SUFITY NAPINANE – WYSOKIEJ JAKOŚCI.**MONTAŻ SUFITÓW NAPINANYCH WRAZ Z OŚWIETLENIEM.**

- Szybki montaż w jeden dzień. Bez brudu i kurzu
- Bezpлатny pomiar
- Atrakcyjne ceny. Od 9.99€ za m². (Dokładną cenę podajemy tylko na pomiarze, który robimy za darmo.
- Sufity bezpieczne i przyjazne dla środowiska

Tel. +37061321888
www.cd lubos.lt

	
7.00	S. anim. „Żubr Pompik”
7.05	Ugotuj nam bajkę
7.25	S. anim. „Stacykowo”
7.35	Pożyteczni.pl
8.00	Info Wilno
8.15	Studio Wilno
8.35	Rozmowy niesymetryczne
9.35	S. „Sześć siostr”
10.30	Na tropie przypraw
10.55	Gra słów
11.20	Ugotuj nam bajkę
11.35	S. anim. „Żubr Pompik”
11.40	Wędrowiec Polski
12.10	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35	S. „Leśniczówka”
13.00	Info Wilno
13.10	Ludzie i pszczoły
13.50	Szansa na sukces
14.45	S. „Pasjonaci”
15.10	Słownik polsko@polski
15.35	Dobre historie
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Klan”
16.45	S. „Barwy szczęścia”
17.10	Ugotuj nam bajkę
17.25	Raport naukowy
17.50	S. „Doręczyciel”
18.35	Z Historią na Ty
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	„19.30”
20.55	„Gość 19.30”
21.00	Muzyka na dobry wieczór
21.50	Kulisy dobrego humoru
23.00	S. „Archiwista”
23.40	Info Wilno
23.55	Studio Wilno
00.15	Paryż. Śladami Chopina
00.40	„19.30”
01.10	„Gość 19.30”
	
6.02	Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości

9.00	S. „Soko Leipzig”
9.50	S. „Komisarz Rex”
10.35	S. „Twarzą w twarz”
11.30	S. „Stary”
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	Garnki świata
14.00, 15.00, 16.00,	Wiadomości
14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Dobra czarownica”
17.00	S. „Obietnica”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Specjalny program kampanii referendalnej
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Urodzeni tego samego dnia
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Nad wodą”
23.50	S. „Komisarz Rex”
	
6.00	Filmy anim.
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Krwawe kwiaty”
12.00	Wiadomości
13.20	Panna chłopka
14.30	S. „Mam na imię Farah”
15.30	S. „Kraina Nadziei”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Całuję. Ruta
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Noc w Bangkoku” thriller
00.45	S. „S.W.A.T.”
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Dokąd teraz?
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	„Dowódca armii

8.30	Menora
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Życie na wsi jest dobre
12.30	To jest mój ogród
13.00	Zacznij od siebie
13.30	Zielona półka
14.00	Dzień Kultury
14.30	„Szał NFT” film dok.
15.20	Niezapomniane Wilno
15.30	S. „Lykkeland”
16.20	S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
16.30	Dzień dobry, Litwo
18.40	Puchar Świata w biathlonie. Kobiety, sprint
20.00	„Obszary pamięci” film dok.
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Annette” musical
23.50	Niezapomniane Wilno
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
00.40	Przeszłość dla przyszłości
	
6.00	Serie anim.
7.45	S. „Płonący ogień”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Barrister Babu”
11.00	S. „Miejsce pod słońcem”
12.00	S. „Królowa bez korony”
14.00	S. „Cabo”
15.00	S. anim. „Simpsonowie”
16.00	TV3 wiadomości
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Gliny”
20.30	S. „Smak śniegu”
21.00	S. „TOP 3”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„W cywilu 3” dramat
00.20	S. „El Chapo”

	
6.00	Zasady mojej kuchni
7.20	S. „Puchacz”
8.25	S. „Oddział nr 44”
9.30	S. „Hudson i Rex”
10.30	S. „CSI. Miami”
11.30	S. „Świeża krew”
12.30	S. dok. „Mania chomikowania”
13.30	Zasady mojej kuchni
14.50	S. „Wojny glin. Charków”
15.55	S. „Hudson i Rex”
17.00	S. „Świeża krew”
18.00	S. „CSI. Miami”
19.00	S. „Magnum: Detektyw z Hawajów”
20.00	„Ale numer!”
21.00	„Zasady walki” film fab.
23.20	„Punisher” thriller
	
5.30	Nowy dzień
6.30	S. „Cyganczka Lala”
7.30	W świecie koszykówki
8.00	Realna mistyka
9.00	S. „Strażnik Karpacki”
10.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00	S. „Raj”
12.00	O przyjemnościach łąźni
12.30	Formuła zdrowia
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00	Realna mistyka
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00	Redakcja. I. Šimonyte
18.00	Reporter
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Anatomia mieszkania
19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.20	S. „Strażnik Karpacki”

21.25	S. „Raj”
22.30	Reporter
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo
23.30	Redakcja. I. Šimonyte
00.30	S. „Historia jednego przestępstwa”
	
5.50	S. „Hawaje 5.0”
7.30	S. „Rezydenci”
8.30	„Magazynowe wojny”
9.00	„Zwiadowca przeszłości”
9.30	S. „Goldbergowie”
10.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00	S. „Rezydenci”
12.00	„Talenty Ameryki”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaje 5.0”
17.00	S. „FBI”
18.00	S. „Simpsonowie”
19.00	S. „Rezydenci”
20.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00	„Dżentelmeni” film fab.
23.20	S. „ZeroZeroZero”
00.35	S. „Bibliotekarze”
	
6.00	S. „W rękach losu”
7.00	„Prawie żonaty”
8.00	S. „Ślepa”
9.00	S. „Zakazany owoc”
10.00	S. „Major Crimes”
11.00	S. „Sprawy rodzinne”
12.00	S. „Zabójcze umysły”
13.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Nowy Amsterdam”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	S. „Bądź ze mną”
17.00	S. „Gry losu”
18.00	S. „Nowy Amsterdam”
19.00	S. „Detektyw Rizoli”
20.00	S. „Prawo i porządek”
21.00	S. „Uwięziony”
23.20	S. „Pacific

01.40 S. „Bękarty z Pizzofalcone”
TVP 1
6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
8.30 „Pełnia wiary”
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
9.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 Film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.50 „Gość 19.30”
21.15 „Reporterzy”
21.35 S. „Ojciec Mateusz”
22.30 „Sprawa dla reportera”
23.30 „San Francisco - światowa stolica nowych technologii” film dok.
00.35 „Składowska” film fab.
TVP KULTURA
9.00 „Muzyczne poranki”
9.40 „Ukraińska czytanka - Halyna Kruk”
10.05 S. „Pogranicze

w ogniu”
11.15 „Księżna łowicka” dramat
13.00 „Rzecz Polska”
13.25 „Którędy po sztukę”
13.45 „Pasja i utopia. Droga do kina braci Tavianich” film dok.
15.35 „Ogniem i mieczem” film fab.
18.45 S. „Pogranicze w ogniu”
20.00 „Legends opery”
21.00 „Blask” film fab.
22.55 S. „Oficerowie”
00.00 „W co grają ludzie” film fab.
TVP POLONIA
7.00 „Gra słów. Krzyżówka”
7.30 „Słownik polsko@polski”
8.00 „Jak to działa - Ekologia - Wodór”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Nad Niemnem”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „A wiara przetrwała”
13.50 S. „O mnie się nie martw”
15.35 „Kalkuta Matki Teresy” film dok.
16.35 S. anim. „Miś Uszatek”
16.45 „Mały pingwin Pik-Pok” film anim.
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 S. „Leśniczówka”
19.20 „Polskie Parki Narodowe”
19.50 „W obiektywie Polonii”
19.10 „Wilnoteka”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.25 S. „Lokatorka”
23.15 „Polonia 24”
23.50 „Laboratorium

czasu”
00.10 „Teleexpress Extra”
TVP HISTORIA
7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
7.20 S. „Wojenne dziewczyny”
8.00 „Myśliciele”
8.05 „Działo się w Krakowie”
8.10 „Polacy na ratunek Żydom”
8.20 „Był taki dzień”
8.25 „Okrasa tamie przepisy”
8.50 „Kamperem po Południu”
9.05 „Był taki dzień”
10.10 „Było, nie minęło”
9.30 „Encyklopedia II wojny światowej”
9.55 „Na tropach Historii”
10.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.15 S. „Karino”
10.40 S. dok. „Wyspy przyszłości”
11.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
11.55 „Było, nie minęło”
12.20 „Ekspertyza”
12.45 „Kuchnia dwudziestolecia”
13.15 S. „W labiryncie”
13.40 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
14.00 „Był taki dzień”
14.05 „Gdy kwitną kasztany. Nasz Nazaret” film dok.
15.00 „Getto. Likwidacja” film dok.
15.50 „Impresje - Marc Chagall”
15.50 S. dok. „Dzika Kanada”
16.45 „Giganci historii”
17.30 S. „Kuchnia Jagiellonów”
17.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
18.00 S. „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”
18.55 „Myśliciele”

19.00 S. „Wojenne dziewczyny”
19.45 „Wojownicy czasu”
20.10 „Polacy na ratunek Żydom”
20.30 „Archiwum zimnej wojny”
21.00 S. „Dom”
22.30 „Żołnierz Rzeczypospolitej” film dok.
23.20 „Artur Grotger. Wieszczy z ołówkiem” film dok.
TRWA
6.00 „Sanktuarium Sulisławice - Cudowna historia” film dok.
7.00 Audycja Generalna papieża Franciszka w Watykanie (powt.)
7.50 Muzyczne chwile
8.00 „Po stronie prawdy”
8.55, 20.25 „40 dni z Janem Pawłem II”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Słowo życia”
9.40 „Mocarz pokory” reportaż
10.00 „Na zdrowie”
10.20 S. anim.
10.45 Święty na każdy dzień
10.50 Muzyczne chwile
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.25 „Myśląc Ojczyzna”
12.35 „Przyroda i ludzie”
13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu „Katolicy a cielesność”
13.45 „Zgubić z oczu brzeg” film dok.
14.20 „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 „Śmiały duchem.

Abraham Joshua Heschel” film dok.
16.35 „Sekrety mnichów”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
17.35 „Regał”
18.00 Akademia pro-life”
18.15 Muzyczne chwile
18.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Głos Polski”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
00.00 „Święta Teresa z Lisieux” film fab.
Discovery CHANNEL
7.00, 13.00, 18.00, 0.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Obrońcy zabytków
10.30 Walka o bagaż
11.00 Łowcy staroci: renowacje
12.00 Łowcy staroci
14.00 Okazja na dom
16.00 Łowcy opali
17.00 Skarby z szopy
17.30 Hiszpańska kontrola celna
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Van Go
21.30 Dom na piaskach
22.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Łowcy staroci

7.00 S. anim. „Żubr Pompik”
7.05 Superkrowe ABC
7.30 Tajemnice sal operacyjnych
7.55 Info Wilno
8.10 Studio Wilno
8.35 Polonia 24. Tygodnik
9.05 Ocalony świat
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Okrasa łamie przepisy
11.00 Gra słów
11.20 Superkrowe ABC
11.45 Lena na Kaukazie
12.10 Fajna Polska
13.00 Info Wilno
13.05 Pozyteczni.pl
13.30 Zakochaj się w Polsce
13.50 Kulisy dobrego humoru
14.40 Va Bangué
15.30 Taka jak Ty
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 S. anim. „Żubr Pompik”
17.15 Superkrowe ABC
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 S. „Ranczo”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.00 „Komornik” film fab.
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.35 „19.30”
01.00 „Gość 19.30”
01.10 S. „Na dobre i na złe”

6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.35 S. „Twarzą w twarz”

11.30 S. „Stary”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Garnki świata
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Dobra czarownica”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Przepisy na udane życie
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Wall Street. Pieniądze nigdy nie śpią” dramat
00.55 „Rok przed wojną” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Mam na imię Farah”
15.30 S. „Kraina Nadziei”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Bez litości 2” thriller
23.45 „Bez twarzy” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Herbata
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Urodzeni tego samego dnia
8.30 Babciu, naucz mnie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Śniadanie u sąsiada
12.00 Dajmy czadu!
13.05 Dainu dainele 2024
14.30 „Obszary

11.30 S. „Stary”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Garnki świata
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Dobra czarownica”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Przepisy na udane życie
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Wall Street. Pieniądze nigdy nie śpią” dramat
00.55 „Rok przed wojną” dramat

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Płonący ogień”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Miejsce pod słońcem”
12.00 S. „Królowa bez korony”
14.00 S. „Cabo”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
17.55 Pomysł z IKEA na dom
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Niegazalni” film anim.
21.20 „Iron Man 2” dramat
23.55 „Dziennik Bridget Jones” dramat

6.00 Zasady mojej kuchni
7.30 S. „Puchacz”
8.30 S. „Oddział nr 44”
9.30 S. „Hudson i Rex”
10.30 S. „CSI. Miami”
11.30 S. „Świeża krew”

15.05 „Mój nauczyciel”
15.30 S. „Lykkeland”
16.20 S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
16.30 Dzień dobry, Litwo
18.40 Puchar Świata w biathlonie. Mężczyźni, sprint
20.00 Dzień Kultury.
20.30 S. dok. „Siła sportu”
21.00 Euroliga przez LRT
21.15 Koszykarska Euroliga. „Bayern”-„Žalgiris”
23.30 „Baloise Session 2022 - „Mocheeba” koncert
00.50 Dziś na świecie (ros.)
01.15 „Annette” musical

5.30 Nowy dzień
6.30 S. „Cyganczka Lala”
7.30 Akademia wsi
8.00 Realna mistyka
9.00 S. „Strażnik Karpacki”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00 S. „Raj”
12.00 Życie w biznesie
12.30 Litewskie szkoły
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Godzina TV Wolność
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Łatwe do zrobienia
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00 Reporter
20.20 S. „Strażnik Karpacki”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Godzina TV Wolność
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Hawaje 5.0”

15.05 „Mój nauczyciel”
15.30 S. „Lykkeland”
16.20 S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
16.30 Dzień dobry, Litwo
18.40 Puchar Świata w biathlonie. Mężczyźni, sprint
20.00 Dzień Kultury.
20.30 S. dok. „Siła sportu”
21.00 Euroliga przez LRT
21.15 Koszykarska Euroliga. „Bayern”-„Žalgiris”
23.30 „Baloise Session 2022 - „Mocheeba” koncert
00.50 Dziś na świecie (ros.)
01.15 „Annette” musical

5.30 Nowy dzień
6.30 S. „Cyganczka Lala”
7.30 Akademia wsi
8.00 Realna mistyka
9.00 S. „Strażnik Karpacki”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00 S. „Raj”
12.00 Życie w biznesie
12.30 Litewskie szkoły
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Godzina TV Wolność
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Łatwe do zrobienia
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00 Reporter
20.20 S. „Strażnik Karpacki”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Godzina TV Wolność
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Hawaje 5.0”

12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 Zasady mojej kuchni
14.50 S. „Wojny glin. Charków”
15.55 S. „Hudson i Rex”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Wrestling”
21.00 „Dark Asset” film fab.
22.50 „Zasady walki” film fab.

12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 Zasady mojej kuchni
14.50 S. „Wojny glin. Charków”
15.55 S. „Hudson i Rex”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Wrestling”
21.00 „Dark Asset” film fab.
22.50 „Zasady walki” film fab.

5.30 Nowy dzień
6.30 S. „Cyganczka Lala”
7.30 Akademia wsi
8.00 Realna mistyka
9.00 S. „Strażnik Karpacki”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00 S. „Raj”
12.00 Życie w biznesie
12.30 Litewskie szkoły
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 Godzina TV Wolność
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Łatwe do zrobienia
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00 Reporter
20.20 S. „Strażnik Karpacki”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Godzina TV Wolność
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Hawaje 5.0”

6.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 S. „Goldbergowie”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Rezydenci”
12.00 „Talenty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „FBI”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”
20.00 „Gliny”
21.00 Wiadomości
22.00 „Tak to się teraz robi” dramat
00.05 „Ja, robot” film fab.

6.00 S. „W rękach losu”
7.00 „Prawie żonaty”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Sprawy rodzinne”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Nowy Amsterdam”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Nowy Amsterdam”
19.00 S. „Detektyw Rizoli”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Detektyw z Chelsea”
22.55 S. „Nord Nord Mord”
00.50 S. „W pułapce”

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
8.30 „Agape Blisko

6.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 S. „Goldbergowie”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Rezydenci”
12.00 „Talenty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „FBI”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”
20.00 „Gliny”
21.00 Wiadomości
22.00 „Tak to się teraz robi” dramat
00.05 „Ja, robot” film fab.

6.00 S. „W rękach losu”
7.00 „Prawie żonaty”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Sprawy rodzinne”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Nowy Amsterdam”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Nowy Amsterdam”
19.00 S. „Detektyw Rizoli”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Detektyw z Chelsea”
22.55 S. „Nord Nord Mord”
00.50 S. „W pułapce”

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
8.30 „Agape Blisko

Ciebie"
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
9.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Okrasa łamie przepisy”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 „Las stuletnich dębów”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.15 „Reporterzy”
21.35 S. „Będziemy mieszkać razem”
22.30 „Kogel - Mogel” komedia
00.25 S. „Matylda”

TVP
KULTURA

9.00 „Muzyczne poranki”
9.30 „Wydarzenie aktualne”
10.00 S. „Pogranicze w ogniu”
11.10 „Ogniem i mieczem” film fab.
14.20 „Słowobranie”
14.55 „Legendy opery”
15.55 „Mała Apokalipsa” film obycz.
17.55 „Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora”
19.15 „Reminiscencje z Opola”
19.40 „Reżyserzy”
20.40 „PORTRETY”
21.00 „Bulwar zachodzącego

słońca”
film obycz.
23.05 S. „07 zgłoś się”
00.10 „Blask” film fab.

TVP
POLONIA

7.00 „Gra słów. Krzyżówka”
7.30 „Zakochaj się w Polsce”
8.00 „Makłowicz w podróży”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wilnoteka”
12.30 S. „Lepsza połowa”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „To jest grane”
13.50 S. „M jak miłość”
15.35 Polonia 24
16.15 S anim. „Między nami bocianami”
16.35 „Ale talent”
16.50 „Szansa na sukces. Opole 2024”
17.45 „Laboratorium Czasu”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 S. „Leśniczówka”
19.20 „Zakochaj się w Polsce”
19.50 „Ola Polonia”
20.10 „Niezwyczajne historie Biało-Czerwonych”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.25 S. „Na sygnale”
23.15 Serial
00.10 „Teleexpress Extra”

TVP
HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
7.03 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
7.15 S. „Wojenne dziewczyny”
8.00 „Myśliciele”
8.05 „Polacy na ratunek Żydom”
8.20 „Okrasa łamie

przepisy”
8.45 „Kamperem po Południu”
9.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
9.05 „Był taki dzień”
9.10 „Na tropach Historii”
9.20 „Działo się w Krakowie”
9.25 „Wojownicy czasu”
9.55 „Encyklopedia II wojny światowej”
10.15 S. „Karino”
10.40 S. dok. „Wyspy przyszłości”
11.30 „Korona królów. Jagiellonowie”
11.55 „Było, nie minęło”
12.20 „Fotohistorie”
12.50 „Kuchnia dwudziestolecia”
13.15 „W labiryncie”
13.40 „Archiwum zimnej wojny”
14.05 „Artur Grottger. Wieszcz z ołówkiem” film dok.
15.00 „Żołnierz Rzeczypospolitej” film dok.
15.55 „Portugalia - Dziki Zachód Europy” film dok.
16.45 „Giganci historii”
17.40 S. „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”
19.00 S. „Wojenne dziewczyny”
19.40 „Polacy na ratunek Żydom”
19.55 „Kuchnia Jagiellonów”
20.20 „Historia na ten czas”
20.25 „Życiorysy odzyskane”
21.00 S. „Dom”
22.45 „Aktion Reinhardt” film dok.
23.35 „Encyklopedia II wojny światowej”

TRWA

6.00 „Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie”
6.30 „Ze szkolnej ławki”
7.40 „Matusia” film dok.
8.35 „Cudowna Pani w bukowskim obrazie” film dok.
8.55 „40 dni z Janem Pawłem II”
9.00 Informacje dnia
9.15 „Polski punkt widzenia”
9.40 „Słowo życia”
9.45 „Lecz ludzi dobrej woli jest więcej” reportaż
10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 „Jestem mamą”
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.25 „Głos Polski”
12.35 Muzyczne chwile
12.45 „Życie według świętego Jana Pawła II”
13.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 „Generał naszej wolności - kpt. Janusz Bełza” film dok.
14.15 „Śląskie ślady Świadka Prawdy - błogosławiony Ryszard Henkes SAC” film dok.
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 „Drzwi do lasu”
15.55 „Słowo życia”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 „Mocni w wierze”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Siódmy Sakrament”
17.40 „Prosto o

gospodarce”
18.00 „Droga Krzyżowa”
18.30 „Geopolityka”
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.00 Modlitwa Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 „Westerplatte Młodych”
20.00 „Warto zauważyć...”
20.30 S. anim. „Brat Franciszek”
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzna”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 „Polski punkt widzenia”
23.00 „Stanisław Ledóchowski i jego twórczość” film dok.
00.20 „Niedziela”
00.25 „Regał”

Discovery
CHANNEL

7.00 Fani czterech kótek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy staroci
10.30 Walka o bagaż
11.00 Fani czterech kótek: renowacje
12.00 Łowcy klasyków
13.00 Fani czterech kótek
14.00 Fani czterech kótek: samochody marzeń
15.00 Ocalić dom
17.00 Skarby z szopy
17.30 Hiszpańska kontrola celna
18.00 Fani czterech kótek
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kótek: renowacje
21.00 Truckerzy
22.00 Szwedzka kontrola celna

WILNO

7.00 Info Wilno
7.15 Studio Wilno
7.35 Było, nie minęło
8.00 Rok w ogrodzie
8.30 S. „Dom”
10.00 Cześć, czy mogę Cię zjeść?
10.15 Zagadki zwierzogromadki
10.30 Ugotuj nam bajkę
10.45 S. „Hotel pod żyrafą i nosorożcem”
11.30 Imbir i Cytryna
12.00 S. „Plebania”
12.45 Anna Dymna - spotkajmy się
13.10 Polskie Ślady
13.35 Giganci historii
14.20 Fajna Polska
15.05 Va Banque
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Ojciec Mateusz”
17.05 Z Historią na Ty
17.30 Nowe spojrzenie
17.55 Całkiem niezła historia
18.05 S. „Wiedźmin”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangeliarz Litewski
19.25 Tygiel
19.50 Rzecz Polska
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 „19.30”
20.50 „Gość 19.30”
21.00 The Voice Kids
21.55 Hity i historie gwiazd
22.10 The Voice Kids
23.05 S. „Ranczo”
23.50 Info Wilno
00.05 Kulisy dobrego humoru

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 STOP linia
7.00 Weranda
7.30 Przepisy na dobre życie
8.30 Nie mam tylu lat.
9.00, 9.35, 10.35, 11.35 Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. dok. „Geniusze

wśród zwierząt”
12.50 S. dok. „Trio naczelnych”
13.45 S. „Astrid i Raphaelle”
15.30 Wiadomości
15.45 Koncert życzeń
17.30 Kuchnia Beaty
18.30 Wiadomości
19.00 Niezwykli ludzie
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Jestem muzyką
22.50 „Przyjdź taki, jaki jesteś” komediodramat
00.35 „Wall Street. Pieniądze nigdy nie śpią” dramat

6.00 Filmy anim.
9.30 „Kopciuszek. Roztańczona historia” komedia
11.25 „Miss Agent” komedia
13.50 „Mistrz kamuflażu” komedia
15.40 „Jestem na tak” komedia
17.55 W świecie zwierząt
18.30 Wiadomości
19.30 „Muzyczna maska”
22.05 „Nowy kurs” komedia
23.55 „Zombieland: Kulki w tęb” komedia

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Pole bitwy
6.30 Weranda
7.00 Dokąd dalej?
7.55 Złoty umysł
9.00 Zaczynaj od siebie
9.30 Zielona półka
10.00 Co dobrego, sąsiedzie?
10.30 Białoruska Pogoń
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Śniadanie u sąsiada

12.30 W sercu Litwin
13.30 Gen ciekawości
14.00 Euromaxx
14.30 Restauratorzy
15.00 Spacery
15.30 Prognoza
16.00 Weranda
16.30 Mój nauczyciel
17.00 S. dok. „Design”
18.00 „Modestas Paulauskas. Latarnik koszykówki” film dok.
19.00 STOP linia
20.00 To jest kino
20.30 Panorama
21.00 „Król w Nowym Jorku” komedia
22.45 Koncert
00.00 Rok przed wojną” dramat

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Na zdrowie”
9.30 „Cisi dobroczyńcy. Historie wytrwałości”
10.00 „Droga żywności”
10.30 „Wróżby Kotryny”
11.00 „Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.30 „Wezwijmy lekarza!”
12.00 S. dok. „Dzika natura. Kuguary. Walka o przetrwanie”
13.10 „Moneyball” dramat
15.55 „Spider-Man” film fab.
18.30 Wiadomości TV3
19.30 „galvOK”
22.00 „Opłacone krwią” dramat
00.25 „Fascynacja” dramat

6.00 Wyzwanie
7.00 S. dok. „Paranormalne zjawiska”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 S. dok. „Sieci społecznościowe

zwierząt”
11.10 S. dok. „Opuszczone konstrukcje”
12.15 „Farma Clarksona”
13.10 „Realna mistyka”
14.20 Walka ekstraserwsów
17.00 Mistrzostwa LKL. „Rytas”- „Neptunas”
19.30 Wrestling
21.30 „Richard Jewell” thriller
00.15 Wrestling

6.00 S. „Cyganecka Lala”
8.00 W cieniu mężczyzn
8.30 Partyzanckie drogi
9.00 Redakcja. I. Šimonyte
10.00 O przyjemnościach łązi
10.30 Formuła zdrowia
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00 S. „Wyrzekam się”
16.00 Wiadomości
16.30 Litewskie szkoły
17.00 Pierwszy raz. 60+
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Bushido ring
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00 Wiadomości
20.30 Realna mistyka
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
01.00 S. „Wyrzekam się”

6.20 „Gwiazdy lombardu”
6.45 „Zadanie: przeżyć”
7.30 „Mężczyźni z gór”
8.30 „Inny świat. Indonezja”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”

10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Kultura odpadów”
11.30 S. dok. „Ameryka. Cztery pory roku”
12.40 S. dok. „Galapagos”
13.55 „Przetwarzanie”
15.00 „Twardziele”
16.00 „Magazynowe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „Zaginione złoto Azteków”
20.00 „Jeden na mrozie”
21.00 Wiadomości
21.50 Sport
22.00 „Zaginiony Świat: Jurassic Park” dramat
00.00 „Starcie tytanów”

6.00 S. „Ślepa”
7.00 S. „Molfar”
8.00 S. „Einstein”
10.10 S. „Uczeń”
11.20 „Rolnik szuka żony”
12.30 „Młodzi o 10 lat”
13.30 „Smak kraju”
14.30 „Zamieśmy się żonami”
15.45 S. „Niewinni”
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Profesor T”
19.45 S. „Śmierć w raj”
21.00 S. „Imma Tataranni”
23.10 S. „Detektyw z Chelsea”

6.35 „Balans bieli”
7.10 S. „Siostry”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
8.40 „Rok w ogrodzie”
9.05 „Rok w ogrodzie Extra”
9.20 „Pełnosprawni”
9.50 „Życie lasu. Storczyki”
10.30 S. „Ranczo”
11.35 S. „Komisarz

Alex"	zachodzącego słońca" film obycz.	historia"	11.35 „Słowo życia"	film dok.
12.35 S. „Ojciec Mateusz"		11.20 „Przystanek slow food"	11.40 „Polski punkt widzenia"	00.00 „Odpowiedzialni za Kościół"
13.30 „Łowcy skalpów" western		11.45 S. „Przygody psa Cywila"	12.00 Zakończenie peregrynacji i jubileuszu 900-lecia diecezji wrocławskiej	00.30 „Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku" film dok.
15.25 „Okrasa łamie przepisy"	7.00 „Gra słów. Krzyżówka"	12.15 „Nie taka prosta historia"	14.00 „Jej misja trwa" reportaż	
16.00 S. „Miłość i medycyna"	7.30 „Balans bieli"	12.40 „Legandy Europy"	14.20 „Ocalić od zapomnienia"	5.00 „Troje na gigancie" film fab.
16.55 „Sanatorium miłości"	8.05 „Jak żyje las..."	13.30 „Archiwum zimnej wojny"	14.30 Msza święta z Jasnej Góry	7.00 „Zorro" film fab.
18.00 „Teleexpress"	8.30 „Pytanie na śniadanie"	14.00 S. dok. „Grecja. Od gór do morza."	15.20 Muzyczne chwile	8.55 „Scoop - Gorący temat" film fab.
18.35 S. „Ojciec Mateusz"	12.25 „Kamerą TVP Sport"	14.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych"	15.30 „Niedziela"	10.25 „Raid" film fab.
19.25 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz"	12.50 S. „Awantura o Basię"	15.00 „Historia w postaciach zapisana"	15.35 „Słowo życia"	12.00 „Raid 2: infiltracja" film fab.
19.40 „Jaka to melodia?"	13.55 „Wędrowiec Polski"	17.25 „W kotle historii"	15.40 Święty na każdy dzień	14.30 „Życ" film fab.
20.30 „19.30"	14.25 S. „Na dobre i na złe"	17.50 „Polski Gdańsk" film dok.	15.45 „Jak wygrać małżeństwo"	16.10 „Boscy" film fab.
20.50 „Gość 19.30"	15.25 „Forum"	18.00 „Portrety przeszłości" film dok.	16.00 „Żywa nić tradycji" reportaż	18.00 „Własna wojna. Sztorm w pustyni" film fab.
21.20 S. „Komisarz Alex"	16.25 „Okrasa łamie przepisy"	19.00 „Giganci historii"	16.30 „Wierzę w Boga"	19.40 „Malcolm X" film fab.
22.20 „Marzec" dramat	17.00 „Kulturalni PL"	19.45 „Ziemia Kłodzka" film dok.	16.50 Muzyczne chwile	23.05 „Podejrzana" film fab.
00.30 „Dobrzy ludzie" thriller	18.00 „Teleexpress"	20.00 S. „Życie na gorąco"	17.00 Informacje dnia	01.15 „Outlander" film fab.
	18.20 S. „M jak miłość"	21.15 S. „Najważniejszy dzień życia"	17.10 „Historia PL"	
9.00 „Tyle słońca - przeboje Anny Jantar" koncert	19.10 „Szansa na sukces. Opole 2024"	22.05 „Historia w postaciach"	18.00 „Z Parlamentu Europejskiego"	7.00 Jak to jest zrobione?
10.00 „Tamte lata, tamte dni"	20.05 „Kabaretowe Naj"	00.25 „Był taki dzień"	18.30 „Nowa ewangelizacja"	9.00 Fani czterech kótek
10.40 S. „Przygody pana Michała"	20.30 „19.30"		18.55 „Poczet Wielkich Polaków"	10.00 Okazja na dom
12.00 Royal Concertgebouw Orchestra pod dyrekcją Paavo Järvi. Mozart i Schumann	20.50 „Gość 19.30"	6.30 „Kuznia redemptorystów" film dok.	19.00 Modlitwa Anioł Pański	12.00 Łowcy klasyków
13.30 „Portrety"	21.20 S. „Kamerdyner"	7.20 „Sanktuarium św. Anny w Auray" film dok.	19.05 Informacje dnia	14.00 Łowcy staroci: renowacje
13.45 „Słowobranie"	22.15 „Sanatorium miłości"	8.15 Muzyczne chwile	19.15 „Rozmowy niedokończone"	16.00 Hiszpańska kontrola celna
14.20 „Maestro włoskiego plakatu" film dok.	23.10 S. „Dom pod Dwoma Orłami"	8.25 „Regał"	20.25 „40 dni z Janem Pawłem II"	18.00 Jak to działa?
16.15 „Żona dla Australijczyka" komedia	00.00 „To jest grane"	8.55 „40 dni z Janem Pawłem II"	20.30 „Manna z nieba"	19.00 Szwedzka kontrola celna
18.00 „Człowiek z wysokiego zamku" film dok.		9.00 Informacje dnia	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)	20.00 Łowcy opali
18.30 „Śmierć na Nilu" film fab.	7.30 „Był taki dzień"	9.15 „Westerplatte Młodych"	21.20 Modlitwa różańcowa	21.00 Truckerzy
21.00 „Osiem kobiet" film fab.	7.32 „Tatry w zimie" film dok.	10.00 „My chcemy Boga!" film dok.	21.50 „Myśląc Ojczyzna"	22.00 Przypadki z archiwum X
23.00 „Jazz.pl"	7.40 „Świadkowie czasu"	11.00 Informacje dnia	22.00 Apel Jasnogórski	23.00 Łowcy staroci
00.00 „Bulwar	8.00 „Portrety przeszłości" film dok.	11.15 „Retrospekcja"	22.20 Informacje dnia	00.00 Ocalić dom
	9.00 „Anna Pawełczyńska. Socjolog spraw niepospolitych" film dok.	11.20 Muzyczne chwile	22.40 „Polski punkt widzenia"	
	9.45 „Zima w Puszczy Białowieskiej" film dok.		23.00 „Pielgrzymka Benedykta XVI do Ziemi Świętej"	
	10.00 S. „Karino"			
	10.55 „Nie taka prosta			

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Wilnoteka
7.30	Anna Dymna - spotkajmy się
8.00	Wilno na Dzień dobry
9.00	Imbir i Cytryna
9.25	Detektyw Literka
9.40	The Voice Kids
11.40	Studio raban
12.00	S. „Plebania”
12.50	Ocalony świat
13.20	Polskie Ślady
13.45	Ewangeliarz Litewski
14.00	Transmisja Mszy Świętej
15.10	Nowe spojrzenie
15.35	Wilnoteka
15.50	Polacy Światu
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Modrzewska”
17.35	Było, nie minęło
18.00	Imbir i Cytryna
18.20	S. „O mnie się nie martw”
18.50	Wielki Test - Polscy wynalazcy i odkrywcy
20.30	„19.30”
20.50	„Gość 19.30”
21.00	S. „Polskie drogi”
22.30	Kryminalna Wileńszczyzna
22.40	Lady Pank na dobry wieczór
23.30	To jest grane
00.00	„19.30”
00.20	„Gość 19.30”
00.35	Tygiel
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Herbata
7.00	Niezwykli ludzie
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Babciu, naucz mnie
8.30	Życie na wsi jest dobre
9.00	To jest mój ogród
9.30	Notatki przyrodnika
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci

tysiąclecia Litwy	
11.30	Mój najlepszy przyjaciel
12.00	S. dok. „Magiczny krąg rafy koralowej”
12.50	S. „Poirot”
14.30	Detektywi historii
15.30	Wiadomości
15.45	Dainu dainele 2024
17.15	Dajmy czadu!
18.30	Wiadomości
19.00	Okno na władzę
19.30	Tydzień
20.30	Panorama
21.00	S. „Restauracja 1951”
21.50	„Heca w zoo” komedia
23.30	„Frasobliwy” film grozy
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
9.30	„Angry Birds 2 Film” film anim.
11.20	„Grzeczni chłopcy” komedia
13.05	„Licencja na miłość” komedia
14.55	„Bajecznie bogaci Azjaci” dramat
17.20	Teleloto TV gra
18.30	Wiadomości
19.30	„Głos Litwy. Pokolenia”
21.50	„Panama” thriller
23.45	„Oszuści” thriller
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
9.00	Nie ma tylu lat.
9.30	Drogi
10.00	7 dni Kowna
10.30	Wiara i życie
11.00	Babciu, naucz mnie
11.30	Menora
12.00	Niedzielne przemyslenia
12.30	Msza Św. z archikatedry wileńskiej
13.45	„Kometa w Krainie Mumii”

film anim.	
14.55	„Nika” film fab.
16.30	Dzień Kultury
17.00	Herbata
18.00	Piłkarska „TOPsport A liga”. „Žalgiris” Wilno - „Hegelmann”
20.30	Panorama
21.00	„Stars of Tommorow” koncert
21.45	„Super Duper Alice Cooper” film dok.
23.20	Puchar Świata w biathlonie. Mężczyźni
3	
6.00	Seriale anim.
8.00	S. anim. „Simpsonowie”
8.30	„Zagroda marzeń”
9.00	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Afrykańscy myśliwi”
13.05	S. dok. „Dzika Ameryka Łacińska”
14.10	„Aktualny profil” komedia
16.30	„Telemaniak” komedia
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Salsamani”
22.00	„355” thriller
00.25	„Avengers” dramat
BTW	
6.00	Wyzwanie
7.00	S. dok. „Paranormalne zjawiska”
8.00	„Kolory lasu”
8.30	„Róg tura”
9.00	„LEGO Masters”
10.00	S. dok. „Przyjaciel na całe życie”
10.35	S. dok. „Opuszczone konstrukcje”

11.40	„Farma Clarksona”
12.50	„Realna mistyka”
14.00	Walka ekstrasensów
17.00	Mistrzostwa LKL. „Wolves” - „7bet-Lietkabelis”
19.30	„Šiauliai” - „M Basket-Delamode”
21.45	„Grand Tour”
23.05	„Mission: Impossible II” film fab.
01.35	„Richard Jewell” thriller
rytas . tv	
6.00	S. „Cyganeczka Lala”
8.00	Fenomen stolicy
8.30	Akademia wsi
9.00	Redakcja. I. Šimonyte
10.00	Łatwe do zrobienia
10.30	Cel podróży
11.00	Kod zdrowia
12.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Wyrzekam się”
16.00	Wiadomości
16.30	24/7
17.30	Pół godziny z Valatką
18.00	Wiadomości
18.30	W świecie koszykówki
19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00	Wiadomości
20.30	Realna mistyka
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
01.00	S. „Wyrzekam się”
6	
6.15	„Gwiazdy lombardu”
6.40	Zadanie: przeżyć
7.30	„Mężczyźni z gór”
8.30	„Inny świat. Indonezja”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca

przeszłości”	
10.30	„E-gazas dugnas”
11.00	S. dok. „Wyciąg o życie”
11.35	S. dok. „Ameryka. Cztery pory roku”
12.40	S. dok. „Galapagos”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Wyzwanie”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Zaginione złoto Azteków”
20.00	„Jeden na mrozie”
21.00	NBA Action
21.30	Mistrzostwa NBA. „Nuggets” - „Mavericks”
00.00	„Nieustraszona hiena 2” film fab.
1	
6.00	S. „Ślepa”
7.00	S. „Molfar”
8.00	S. „Einstein”
9.05	S. „Sprawy rodzinne”
10.10	S. „Uczeń”
11.20	„Rolnik szuka żony”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.00	Pozdrowienia
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Profesor T”
19.45	S. „Śmierć w raj”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
23.10	„Obszar” komedia
01.05	S. „Imma Tataranni”
TVP 1	
6.30	„Sprawa dla reportera”
7.20	„Słownik polsko@polski”
7.55	„Słowo na niedzielę”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
9.00	„Tydzień”
9.25	„Zakochaj się w

9.55 „Polsce” „Fascynujące miejsca”	21.00 Polskiej Piosenki „Autor widmo” thriller	Nazaret” film dok.	9.00 „Słowo życia”	film dok.
10.20 „Człowiek na torze” dramat	23.15 „Dżungla” film dok.	12.10 „Działo się w Krakowie”	9.05 „Polski punkt widzenia”	23.15 „Kapłan” film dok.
11.55 S. „U Pana Boga w ogródku”	00.45 „W pobliżu krąży tygrys” film anim.	12.15 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	9.25 Święty na każdy dzień	23.45 „Jak wygrać małżeństwo”
12.55 „Między ziemią a niebem” (13.00 Anioł Pański)	00.55 „Niezrozumiałki” film anim.	12.35 S. „Przygody psa Cywila”	9.30 „Z Parlamentu Europejskiego”	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
13.45 „Misja Brazylia”		13.00 „Przystanek slow food”	10.00 S. dok. „Prymas Stefan Wyszyński”	00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
14.05 S. dok. „Serengeti II - Zmiana”	7.00 „Zrujnowani odbudowani”	13.25 S. dok. „Woda - nasza przyszłość”	10.10 Spotkanie z Magdą Buczek	
15.10 S. „Klan Kennedych”	7.35 S. „Czarne chmury”	14.20 S. dok. „Galeria Widmo”	10.15 „Manna z nieba”	5.00 „Zbaw nas ode złego” film fab.
16.05 S. „Dom”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	14.30 „W kotle historii”	10.30 Msza święta z Jasnej Góry	7.00 „Outlander” film fab.
18.00 „Teleexpress”	12.35 „Misja Brazylia”	14.55 „Geniusze i marzyciele. Zygmunt Puławski”	11.35 „Niedziela”	8.55 „Własna wojna. Sztorm w pustyni” film fab.
18.35 S. „Komisarz Alex”	12.55 „Między ziemią a niebem” (13.00 Anioł Pański)	15.50 „Nie taka prosta historia”	11.40 „Orłem być...” reportaż	10.35 „Malcolm X” film fab.
19.40 „Jaka to melodia?”	13.50 „Słowo na niedzielę”	16.15 S. dok. „Woda - nasza przyszłość”	12.00 „Życia nie można zmarnować” film dok.	14.05 „Podejrzana” film fab.
20.30 „19.30”	14.00 Transmisja Mszy Świętej	17.05 „Był taki dzień”	13.00 Msza św. w Toruniu w intencji Ojczyzny	16.10 „Jeden prawdziwy dzień” film fab.
20.50 „Gość 19.30”	15.15 S. „Czarne chmury”	17.10 „Szafa polska 1945-1989” film dok.	15.10 „Polskie ślady w Ziemi Świętej” film dok.	18.00 „Goście, goście II - korytarz czasu” film fab.
21.20 S. „Matylda”	16.10 „Woronicza 17”	18.05 „Artur Grottger. Wieszcz z ołówkiem” film dok.	16.00 „Wieś - to też Polska”	19.55 „Wojna” film fab.
22.20 „Sanatorium miłości”	17.05 „Muzyczne NAJ”	18.05 „Artur Grottger. Wieszcz z ołówkiem” film dok.	17.00 Informacje dnia	21.50 „O czym rozmawiają mężczyźni. Cd” film fab.
23.20 „Magazyn Ekspresu Reporterów”	17.30 „Polacy to wiedzą!”	19.00 „Giganci historii”	17.10 Koncert życzeń	23.25 „Człowiek bez twarzy” film fab.
	18.00 „Teleexpress”	19.45 „Kazimierz. Miasto polskiego renesansu” film dok.	17.45 „Rzeźbiarz Wielkiego Króla” film anim.	01.15 „Zombie express” film fab.
9.00 Nabożeństwo ewangelickie w Jastrzębiu	18.20 S. „M jak miłość”	20.00 S. „Życie na gorąco”	18.00 „Gorzkie Żale”	
10.05 „Cinecitta, tworząc historię” film dok.	19.10 „Lady Pank na dobry wieczór”	21.20 S. „Kres niewinności”	18.30 „Sól Ziemi”	7.00 Jak to jest zrobione?
11.15 „Od ucha do ucha” - filmy anim.	20.00 „Wiadomo”	22.05 „Fredek uszczęśliwia świat” komedia	18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	9.00 Fani czterech kółek
11.45 „Wydarzenie aktualne”	20.30 „19.30”	23.30 „Gdy kwitną kasztany. Nasz Nazaret” film dok.	19.00 Modlitwa Anioł Pański	11.00 Skarby z szopy
12.25 S. „Thierry Śmiałek”	20.55 „Gość 19.30”		19.05 Informacje dnia	13.00 Łowcy staroci
13.40 „Tamte lata, tamte dni”	21.20 S. „Ojciec Mateusz”	6.05 „Maria Okońska - kobieta, która miała w sobie ogień” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”	15.00 Łowcy staroci: renowacje
14.25 „Zaproszenie dla rewolwerowca” western	22.15 „Przygoda” spektakl	7.00 „Jestem mamą”	20.25 „40 dni z Janem Pawłem II”	17.00 Łowcy opali
16.05 „Księga Przestrzeni”	23.40 „Muzyczne NAJ”	7.15 „Mocni w wierze”	20.30 S. anim. „Moja katolicka rodzina”	18.00, 20.00 Mark Rober - naukowiec z Youtube'a
16.50 S. „Przygody pana Michała”		7.45 „Regał”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)	19.00 Łowcy staroci: renowacje
18.15 „Niedziela z...”	7.30 „Był taki dzień”	8.15 „Cioteczka” reportaż	21.20 Modlitwa różańcowa	21.00 Karciani kanciarze
19.05 „Pejzaż bez Ciebie” (1) koncert Anny Jantar	7.32 „Zima w Puszczy Białowieskiej” film dok.	8.45 „Ocalić od zapomnienia”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”	22.00 Ocalić dom
20.20 „Anna Jantar na festiwalowej scenie”	7.45 „Artur Grottger. Wieszcz z ołówkiem”	8.55 „40 dni z Janem Pawłem II”	22.00 Apel Jasnogórski	00.00 Garden: komuna czy sekta?
20.40 Muzeum	8.40 „Blachnicki. Życie i światło” film dok.		22.20 Informacje dnia	
	10.00 S. „Karino”		22.40 „Retrospekcja”	
	11.15 „Był taki dzień”		22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”	
	11.20 „Gdy kwitną kasztany. Nasz		22.55 Święty na każdy dzień	
			23.00 „Chcę żyć”	

TVP
WILNO

7.00 Zagadki zwierzogromadki
7.15 Licz na Wiktora
7.20 Jak to działa
7.45 Redakcja
8.40 Nowe spojrzenie
9.10 Z Historią na Ty
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Smaki świata
10.55 Gra słów
11.15 Zagadki zwierzogromadki
11.30 Detektyw Literka
11.45 Taka jak Ty
12.10 S. „Ranczo”
13.05 Nowe spojrzenie
13.30 Imbir i Cytryna
13.55 La La Poland
14.40 Anna Dymna - spotkajmy się
15.10 Polacy to wiedzą!
15.35 Moda na język polski
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 Barwy szczęścia
17.10 Zagadki zwierzogromadki
17.25 Jak to działa?
17.50 S. „Za marzenia”
18.35 Paryż
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.25 S. „Leśniczówka”
21.50 Wielcy Polacy, wielkie historie
22.45 Kresowe grody i rody
23.00 S. „Wojenne dziewczyny”
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.20 Wilnoteka
00.35 „19.30”
01.00 „Gość 19.30”

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”

9.50 S. „Komisarz Rex”
10.35 S. „Twarzą w twarz”
11.30 S. „Stary”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Podróżowanie w czasie
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Dobra czarownica”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Forum LRT
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Nad wodą”
23.45 S. „Komisarz Rex”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Mam na imię Farah”
15.30 S. „Kraina Nadziei”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Od...do...
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Kraina złoczyńców” film fab.
00.40 S. „S.W.A.T.”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Kuchnia Beaty
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Styl
8.30 Drogi
9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Co dobrego,

sąsiedzie?
12.00 Dzieci tysiąclecia Litwy
13.00 Encyklopedia Gustawa
13.30 Mój najlepszy przyjaciel
14.00 Notatki przyrodnika
14.30 „Modestas Paulauskas. Latarnik koszykówki” film dok.
15.30 S. „Lykkeland”
16.20 S. dok. „Tematy wideo w Japonii”
16.30 Dzień dobry Litwo
18.30 Pełnia LRT OPUS
19.00 Weranda
19.30 „Martin Scorsese. Włosko-amerykański reżyser” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Liam Gallagher: Tak było” film dok.
23.00 Utajnione. Zimna wojna
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Płonący ogień”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Spadkobiercy”
12.00 S. „Królewna bez korony”
14.00 S. „Cabo”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „W centrum uwagi z E. Jakaitisem”
20.30 S. „Smak śniegu”
21.00 S. „TOP 3”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Granice

wytrzymałości”
film fab.
01.05 S. „El Chapo”

6.00 Zasady mojej kuchni
7.20 S. „Puchacz”
8.20 S. „Oddział nr 44”
9.20 S. „Hudson i Rex”
10.20 „Realna mistyka”
11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 Zasady mojej kuchni
14.50 S. „Wojny glin. Charków”
15.55 S. „Hudson i Rex”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 S. „CSI. Miami”
18.30 Mistrzostwa LKL. „Nevežis-Optibet” „Uniclub Casino-Juventus”
21.00 „Jack Reacher” film fab.
23.45 „Grand Tour”
01.05 S. „Mission Impossible II”

rytas tv

5.30 O przyjemnościach łaźni
6.00 Bushido ring
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 Realna mistyka
9.00 S. „Strażnik Karpacki”
10.00 24/7
11.00 S. „Raj”
12.00 Czyste miasta
12.30 Akademia wsi
13.00 „Nowy dzień”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. dok. „Rowy śmierci”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Godzina TV Wolność
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Pierwszy raz.
60+

19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00 Reporter
20.20 S. „Strażnik Karpacki”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „FBI”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”
9.00 „E-gazas dugnas”
9.30 „Kultura odpadów”
10.00 „Magazynowe wojny”
11.00 S. „Rezydenci”
12.00 „Talenty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „FBI”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Rezydenci”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „W sieci kłamstw” film fab.
23.05 „183 metry strachu” film fab.
00.40 S. „Mężczyźni z gór”

6.00 S. „W rękach losu”
7.00 „Prawie żonaty”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Sprawy rodzinne”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Nowy Amsterdam”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Nowy

Amsterdam"
19.00 S. „Partnerki”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Morderstwo nad jeziorem”
22.55 S. „Francuskie morderstwa”
01.00 S. „Spirala”

TVP 1

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Studio Raban”
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
9.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 S. dok. „Serengeti II - Zmiana”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.50 „Gość 19.30”
21.15 „Reporterzy”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.10 „Związek otwarty” spektakl
23.15 „Sanktuarium Sulisławice Cudowna Historia” film dok.

TVP KULTURA

9.00 „Muzyczne poranki”
9.40 „Portrety”
10.05 S. „Thierry Śmiałek”
11.25 „Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora”
12.50 „Wesołe jest życie staruszka” widowisko
13.30 „Słowobranie”
14.10 „Reżyserzy”
15.15 „Śmierć na Nilu” film fab.
17.45 S. „Pogranicze w ogniu”
18.55 „Wędrowiec Polski”
19.35 „Julie Andrews, niezapomniana Mary Poppins” film dok.
20.40 „Informacje kulturalne”
21.00 „Szpieg, który mnie kochał” film sensac.
23.15 „Człowiek z magicznym pudełkiem” film fab.

TVP POLONIA

7.00 „Polacy to wiedzą!”
7.30 „Cisza”
7.50 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”
8.00 „Przystanek slow food”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Ola Polonia”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „Perły Bałtyku”
13.50 S. „Komisarz Alex”
14.40 S. „Osiecka”
15.35 „Kulturalni PL”
16.35 „Alchemik”
16.50 „Laboratorium alchemika”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów.”

Krzyżówka”
18.50 S. „Leśniczówka”
19.20 „Słownik polsko@polski”
19.55 „Kamperem po Południu”
20.20 „Polacy świata”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.25 S. „Blisko, coraz bliżej”
22.45 „Świadek historii”
00.10 „Teleexpress Extra”
00.30 „Panorama”

TVP HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
7.03 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
7.15 S. „Wojenne dziewczyny”
8.00 „Polacy na ratunek Żydom”
8.15 „Okrasa łamie przepisy”
8.40 „Kamperem po Południu”
8.55 „Był taki dzień”
9.00 „Śladami Eskulapa”
9.20 „Archiwum zimnej wojny”
9.45 „Był taki dzień”
9.50 „Nie taka prosta historia”
10.15 S. „Karino”
10.40 S. dok. „Wyspy przyszłości”
11.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
11.55 „Był taki dzień”
12.00 „Było, nie minęło”
12.20 „Był taki dzień”
12.25 „Na tropach Historii”
12.35 „Działo się w Krakowie”
12.40 „Kuchnia dwudziestolecia”
13.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
13.15 S. dok. „W labiryncie”
13.45 „Było, nie minęło”
14.05, 20.00 „Życiorysy odzyskane - Ks. Kazimierz Lutosławski”
14.35 „Polskie 100 lat”
15.00 „Aktion Reinhardt”

film dok.
15.50 „Podróże po Bałtyku: lato na wodzie”
16.45 „Giganci historii”
17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.55 „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”
19.00 S. „Wojenne dziewczyny”
19.45 „Polacy na ratunek Żydom”
19.55 „Był taki dzień”
20.25 „Myśliciele”
20.30 „Spór o historię”
21.00 S. „Dom”
22.20 „Wizy życia” film dok.
23.15 „Kamperem po Południu”
23.30 „Życiorysy odzyskane”
00.00 S. „Archiwista”

TRAM

6.10 „Sanktuaria polskie”
6.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
7.00 „Ze szkolnej ławki”
8.15 „Wypaczone sumienia” film dok.
8.55 „40 dni z Janem Pawłem II”
9.00 Informacje dnia
9.15 „Wieś - to też Polska”
10.15 „Słowo życia”
10.20 Muzyczne chwile
10.30 S. anim. „Moja katolicka rodzina”
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 „Rozmowy niedokończone”
12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”
12.30 Reportaż
13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Film dok.
14.00 „Polski chleb” reportaż
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile

15.30 „Życie jest piękne” reportaż
16.00 „Moja wyspa wiary” film dok.
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Sanktuaria polskie”
17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
18.00 „Świadkowie”
18.30 „Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie” (15) reportaż
18.45 Muzyczne chwile
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.25 „40 dni z Janem Pawłem II”
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyzna”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 „Polski punkt widzenia”
23.00 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
23.30 „Sekrety mnichów”
23.45 „Miłość większa niż strach” reportaż
00.50 Muzyczne chwile

Discovery CHANNEL

7.00, 13.00 Fani czterech kółek
9.00 Nic do ukrycia
11.00 Nagi instynkt przetrwania
12.00 Ocalić dom
14.00 Morze złota
17.00 Skarby z szopy
17.30 Walka o bagaż
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to jest zrobione?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Nagi instynkt przetrwania

500 euro kary za śpiewanie w autobusie?

We włoskim mieście Pesaro, miejscu narodzin włoskiego kompozytora Gioachino Rossiniego, chcą zakazać śpiewu w autobusach miejskich. Powodem jest rozporządzenie straży miejskiej, wpisane do regulaminu 9 marca. Kary dla „śpiewaków” w komunikacji publicznej wahają się od 25 do nawet 500 euro. Rozporządzenie jest na razie w wersji roboczej, ale decyzja ma być bliska zatwierdzeniu. Nowy projekt rozporządzenia straży miejskiej przewidujący **kary** za śpiewanie w autobusie miejskich czy w autokarze ma być powiązany z komfortem podróżujących, którym śpiewanie może przeszkadzać. Fot. Freepik.com

Wyszedł na spacer – znalazł tytanozaura

Montouliers we francuskim regionie Oksytania. 25-letni paleontolog amator Damien Boschetto wychodzi do lasu na spacer z psem. Docierając w okolicy klifu zauważa, że z zawalonej krawędzi wystaje kość. W ten sposób Boschetto dokonał niezwykłego odkrycia – kość była bowiem fragmentem niemal kompletnego szkieletu tytanozaura. Odkrycia dokonano już w maju 2022 roku. Wówczas jednak nikt nie podejrzewał, że naukowcy odkryją prawie kompletny szkielet 10-metrowego giganta sprzed 70 mln lat. Za prace eksploracyjne zabrali się badacze ze Stowarzyszenia Archeologii i Paleontologii przy Muzeum Cruzy we współpracy z Narodowym Centrum Badań Naukowych. Damien Boschetto, który należy do stowarzyszenia, przyznał, że o ile odkopywanie szczątków dinozaurów zawsze jest ekscytujące, to odnalezienie szkieletu w jego niemal pierwotnym anatomicznym stanie jest czymś niezwykłym.

Brytyjskie łabędzie upodabniają się do pelikanów

Łabędzie w brytyjskich parkach zmieniają kolor na różowy i zaczynają przypominać pelikany. Przyczyną są ludzie, którzy karmią te ptaki chlebem. Karmione chlebem łabędzie rozwijają tzw. syndrom różowych piór, a powodem jest pleśń, która wpływa w ten sposób na kolor ich upierzenia. Ptaki mają wówczas trudności z pływaniem i unoszeniem się w powietrzu. Ich organizm nie przyswaja dobrze starego chleba. Ludzie, którzy w ten sposób dokarmiają te ptaki, nie myślą o tym, rzucając kromkę do stawu lub sadzawki. W rzeczywistości nieświadomie im szkodzą. Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Takie domki i karmniki dla ptaków to prawdziwa ozdoba ogrodu czy tarasu Fot. Marian Paluszkiwicz